

Załącznik nr 1

OGÓLNY OPIS PROGRAMU STUDIÓW	
Dane podstawowe	
Nazwa wydziału	Wydział Nauk Społecznych
Nazwa kierunku studiów/specjalności w języku polskim	Filozofia
Nazwa kierunku studiów/specjalności w języku angielskim	Philosophy
Poziom studiów	I stopnia
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarna niestacjonarna
Liczba semestrów	6
Język, w którym prowadzone są studia	polski
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat
Rok akademicki, od którego obowiązuje program studiów	2024/2025
Uzyskiwane uprawnienia zawodowe (jeśli dotyczy)	---
Koncepcja kształcenia	

Cele kształcenia, wskazanie związku koncepcji kierunku studiów ze Strategią Rozwoju UWr

Program studiów I stopnia Filozofia pozostaje wielorako powiązany z misją UWr, wpisując się w cele strategiczne i operacyjne rozwoju uczelni. Ze swej istoty studia Filozofia stanowią obszar kształtowania „otwartości, samodzielności, uczciwości i tolerancji” (Strategia rozwoju UWr na lata 2021-2030, s. 3), w nawiązaniu do wielowiekowej tradycji czyniąc ze wskazanych wartości właściwy przedmiot i sposób studiowania. Naturalnym i wywodzącym się z istoty Filozofii celem jej studiowania jest „poszukiwanie prawdy, przekazywanie wiedzy i pielęgnowanie kultury” (Strategia..., s.3), kładących nacisk na wypracowywanie akceptacji różnorodności z jednoczesnym poszanowaniem tożsamości narodowej i regionalnej (por. Strategia..., s. 3). W ramach studiów wyjątkowe znaczenie uzyskuje dbałość o najwyższe standardy etosu badacza (Strategia..., s. 3). Poprzez przybliżanie historycznej wielorakości sposobów ujmowania przedmiotu filozofii jego rozumienia na przestrzeni dziejów i w obszarze różnych kultur oraz różnorodności ich filozoficznych konceptualizacji, studia w sposób szczególny kształtują tolerancję, życzliwość i poszanowanie godności. Same stając się miejscem spotkań różnych poglądów i kultur, w odwołaniu do dialogicznego od Sokratesa począwszy sposobu uprawiania filozofii czynią tym samym studentów otwartymi na współpracę i dialog z otoczeniem wpisują się w realizację wartości otwartości i gotowości na wyzwania, czyli jednej z czterech kluczowych wartości opisanych w Strategii (Strategia..., s. 4). Również wartości takie jak synergia czy skuteczność i różnorodność znajdują w programie swoje źródło, kształci on bowiem absolwentów zdolnych do twórczego mierzenia się z występującymi na styku edukacji i nauki oraz środowiska społeczno-kulturowego wyzwaniami, absolwenci wypełniają zatem misję służebną w obszarze społeczno-kulturowym (por. Strategia..., s. 4). Daje im to również kompetencje przydatne na rynku pracy (por. Strategia..., s. 4). Umiejętność otwartego i gotowego mierzyć się z nieznanymi obecnie a mogącymi pojawić się w przyszłości wyzwaniami w połączeniu z kształtowaniem odpowiedzialnej wobec przyszłych pokoleń postawy to kompetencje przydatne w zmieniającym się wciąż dynamicznie środowisku pracy. Tym samym studia stają w naturalny sposób źródłem zacieśniania związków z lokalnym otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspierając kształtowanie dobrych praktyk w przestrzeni publicznej i prywatnej (por. Strategia..., s. 5). Pozwala to uznać, iż studia Filozofia wpisują się w realizację celów operacyjnych 2.3 (Nowoczesne i międzynarodowe kształcenie oraz podmiotowość studentów) oraz 3.3 (Efektywna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym), w szczególności poprzez wpisywanie się w zadania: w odniesieniu do celu operacyjnego 2.3.: 2.3.6. (Efektywne kształcenie kompetencji

	<p>przydatnych na rynku pracy), 2.3.9. (Tworzenie i promowanie oferty kształcenia przez całe życie), 2.3.10. (Tworzenie i promowanie oferty kształcenia w obszarze profesjonalnym), 2.3.11. (Dostrzeganie i wykorzystanie w kształceniu aspektów wielokulturowości oraz kwestii ekologicznych), 2.3.12. (Nauczanie i wzmacnianie interpersonalnych postaw tolerancji, życzliwości oraz godności innej osoby), 2.3.13. (Propagowanie etosu, kultury i motywacji uniwersyteckiej oraz aktywny udział studentów w życiu Uniwersytetu); w odniesieniu do celu strategicznego 3.3.: 3.3.2. (Rozwój współpracy Uniwersytetu z organami władzy i administracji publicznej (rządowej i samorządowej)), 3.3.3. (Rozwój współpracy Uniwersytetu z podmiotami gospodarczymi i instytucjami otoczenia biznesu), 3.3.4. (Rozwój współpracy Uniwersytetu z instytucjami kultury, edukacji i sportu), 3.3.5. (Rozwój współpracy Uniwersytetu z organizacjami pozarządowymi).</p>
<p>Sylwetka absolwenta</p>	<p>Absolwent posiada zaawansowaną wiedzę na temat podstaw filozofii i jej subdyscyplin oraz konkretnych tradycji filozoficznych i jej współczesnych koncepcji, z uwzględnieniem polskiej specyfiki. Potrafi myśleć krytycznie, prowadzić przemyślaną debatę, wykorzystywać podejścia interdyscyplinarne. Posiada szeroką wiedzę na temat otaczającej rzeczywistości, w tym między innymi w odniesieniu do zjawisk w sferze kultury, polityki i ekonomii. Krytyczne myślenie i krytyczne podejście do procesów zachodzących we współczesnym świecie łączy z umiejętnością propagowania wiedzy w różnego rodzaju instytucjach: zarówno w obszarze kultury, nauki, jak i biznesu - i wspierania w nich konstruktywnych umiejętności współtworzenia, dialogu, rozwiązywania konfliktów, wrażliwości filozoficzne aspekty prowadzonych przedsięwzięć. Chodzi zatem o ukształtowanie osoby, która rozumie swoje środowisko moralne, kulturowe, cywilizacyjne, ekonomiczne i polityczne, i jest nastawiona na tworzenie i współtworzenie procesów dialogu, wzajemnego uznania i zrozumienia dla poprawy warunków komunikacji między ludźmi oraz rozumie relacje międzyludzkie i dba o wysokie standardy etyczne w otoczeniu społeczno-gospodarczym.</p>
<p>Wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych prowadzenia studiów</p>	<p>Celem kierunku Filozofia I stopnia jest przekazanie zaawansowanej wiedzy na temat idei filozoficznych w tym także etycznych i ich wpływu na rozumienie różnych systemów i zjawisk, ich wzajemnych relacji, ich obecności w różnych kulturach, ich dynamiki w procesach rozwoju samoświadomości moralnej w różnych kulturach oraz ich roli w dialogu między różnymi systemami i postawami moralnymi oraz różnymi kulturami. Przekazywana wiedza ma szeroki wymiar, obejmuje rozwój głównych idei, koncepcji i nurtów filozofii w ogóle i jej subdyscyplin. ze szczególnie mocnym uwzględnieniem filozofii praktycznej. Absolwenci</p>

	<p>będą posiadać zaawansowaną wiedzę na temat podstaw filozofii i jej subdyscyplin oraz konkretnych tradycji filozoficznych i jej współczesnych koncepcji, z uwzględnieniem polskiej specyfiki. Powinni umieć myśleć krytycznie, prowadzić przemyślaną debatę, wykorzystywać podejścia interdyscyplinarne. Główne zalety tego rodzaju kształcenia to stworzenie zorganizowanego, wszechstronnego i interdyscyplinarnego obrazu badań nad bytem jego poznaniem i jego aksjologicznym wymiarem, wrażliwego na zachodzące zmiany w obrębie kultury i aktualne problemy moralne funkcjonujące w świadomości i debacie publicznej, problem dialogu międzykulturowego i relacji pomiędzy różnymi aspektami ludzkiego świata, specyfikę dziedzictwa kulturowego oraz konflikty wartości i uwarunkowane nimi procesy społeczne. Efektem tej wiedzy jest wykształcenie umiejętności krytycznego myślenia i krytycznego podejścia do procesów zachodzących we współczesnym świecie, a także umiejętność propagowania tej wiedzy w różnego rodzaju instytucjach: zarówno w obszarze kultury, nauki, jak i biznesu - i wspierania w nich konstruktywnych umiejętności współtworzenia, dialogu, rozwiązywania konfliktów, wrażliwości filozoficzne aspekty prowadzonych przedsięwzięć. Mogłoby to służyć zatrudnieniu w instytucjach związanych z edukacją, mediami i sztuką, w organizacjach pozarządowych działających na styku kultur, takich jak organizacje zajmujące się pomocą uchodźcom, czy rozwiązujące konflikty między mniejszościami etnicznymi i religijnymi. Chodzi o ukształtowanie osoby, która rozumie swoje środowisko moralne, kulturowe i cywilizacyjne i jest nastawiona na tworzenie i współtworzenie procesów dialogu, wzajemnego uznania i zrozumienia dla poprawy warunków komunikacji między ludźmi oraz rozumie relacje międzyludzkie i dba o wysokie standardy etyczne w otoczeniu społeczno-gospodarczym.</p>
Dziedzina(y) nauki, do której(ych) odnoszą się efekty uczenia się	dziedzina nauk humanistycznych 100%
Dyscyplina(y) naukowa(e), do której(ych) odnoszą się efekty uczenia się	filozofia 100%

PROGRAM STUDIÓW	
Nazwa wydziału	Wydział Nauk Społecznych
Nazwa kierunku studiów	Filozofia

Poziom studiów	I stopnia (licencjackie)
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Program obowiązuje od roku akademickiego	2024/2025

1. Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych na podstawie efektów uczenia się.

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Dyscyplina wiodąca (dyscyplina, w której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się)
nauki humanistyczne	filozofia	---

2. Tabela procentowego udziału liczby punktów ECTS dla poszczególnych dyscyplin w łącznej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów.

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Procentowy udział liczby punktów ECTS dla poszczególnych dyscyplin w łącznej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów
nauki humanistyczne	filozofia	100%

3. Informacje ogólne o programie studiów.

Liczba semestrów	6
Liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów na danym poziomie	180
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat
Forma studiów	stacjonarna niestacjonarna
Kod ISCED	0223

Liczba punktów ECTS obejmująca zajęcia do wyboru	62 (studia stacjonarne) 59 (studia niestacjonarne)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	180
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych (nie mniej niż 5 ECTS)	6
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć z lektoratu języka obcego nowożytnego	12
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć z lektoratu języka polskiego dla cudzoziemców na studiach w języku polskim lub studiach w języku angielskim	8
Liczba godzin, liczba punktów ECTS, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	---
Łączna liczba godzin zajęć w programie studiów (z podziałem na poszczególne specjalności, jeśli dotyczy)	2135 (studia stacjonarne) 1206 (studia niestacjonarne)

4. Opis efektów uczenia się zdefiniowanych dla programów studiów w odniesieniu do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomach 6-7 uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4.

KIERUNEK: Filozofia		
DYSCYPLINY NAUKOWE: filozofia 100%		
POZIOM KSZTAŁCENIA: 6 PRK		
PROFIL KSZTAŁCENIA: ogólnoakademicki		
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU		
Symbol efektu uczenia się dla programu studiów	Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku <i>Filozofia</i> absolwent uzyska efekty uczenia się w zakresie:	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK (<i>kody</i>)
WIEDZA		

K_W01	ma zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do innych nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	P6S_WG
K_W02	zna podstawowe metody badawcze, interpretacyjne i argumentacyjne właściwe dla głównych subdyscyplin filozoficznych: logiki, ontologii, epistemologii, etyki i estetyki	P6S_WG
K_W03	zna zależności pomiędzy głównymi subdyscyplinami filozoficznymi	P6S_WG
K_W04	zna terminologię filozoficzną w języku polskim	P6S_WG
K_W05	zna terminologię filozoficzną w wybranym języku obcym	P6S_WG
K_W06	zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych	P6S_WG
K_W07	ma wiedzę o normach konstytuujących i regulujących struktury i instytucje społeczne oraz o źródłach tych norm, ich naturze, zmianach i drogach wpływania na ludzkie zachowania	P6S_WG
K_W08	ma podstawową wiedzę o obecności idei filozoficznych w dziełach polskiej kultury i o zaangażowaniu filozofów w życie kulturalne kraju	P6S_WG
K_W09	zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i społeczeństwie, także w kontekście podstawowych problemów i wyzwań współczesnej cywilizacji	P6S_WK
K_W10	zna przydatne badawczo narzędzia z zakresu technologii informacyjnej	P6S_WK
K_W11	zna zasady publikacji tekstu filozoficznego	P6S_WK
K_W12	zna podstawy prawa własności intelektualnej	P6S_WK
K_W13	ma wiedzę o formach przedsiębiorczości przydatnych w rozwoju indywidualnym i dyscypliny	P6S_WK
UMIĘJĘTNOŚCI		
K_U01	wyszukuje i selekcjonuje wiedzę, dokonując jej jakościowej oceny, w oparciu o krytyczną analizę i syntezę, z użyciem zaawansowanych technik informacyjnych i komunikacyjnych	P6S_UW
K_U02	identyfikuje, krytycznie analizuje i interpretuje wypowiedzi filozoficzne (ustne i pisemne), zawarte w nich tezy, ich wagę i zależności między nimi	P6S_UW
K_U03	poprawnie stosuje specjalistyczną terminologię filozoficzną i strategie argumentacyjne, komunikuje się za ich pośrednictwem	P6S_UK

K_U04	analizuje klasyczne argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia na podstawie samodzielnej lektury	P6S_UW
K_U05	uzasadnia i poddaje krytyce uogólnienia w świetle dostępnych świadectw empirycznych	P6S_UW
K_U06	wykrywa zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi	P6S_UK
K_U07	rozwiązuje i formułuje (w mowie i w piśmie) złożone a także nietypowe problemy filozoficzne	P6S_UW
K_U08	stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych	P6S_UW, P6S_UK
K_U09	bierze udział w debacie – dobiera strategie argumentacyjne, konstruuje krytyczne argumenty, formułuje odpowiedzi na krytykę	P6S_UK
K_U10	identyfikuje normatywne ugruntowanie różnych instytucji społecznych oraz normatywne uwarunkowania różnych zjawisk społecznych i ekonomicznych	P6S_UW
K_U11	rozpoznaje i wskazuje różnice w odmiennym postrzeganiu życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur	P6S_UW, P6S_UK
K_U12	upowszechnia wiedzę filozoficzną w środowisku naukowym i w interdyscyplinarnej debacie	P6S_UK
K_U13	posługuje się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
K_U14	posiada podstawowe kompetencje z zakresu filologii klasycznej (greka/łacina) do pracy z tekstem źródłowym z zakresu filozofii	P6S_UK
K_U15	planuje, organizuje i prowadzi indywidualną oraz zespołową pracę badawczą, pod kierunkiem opiekuna naukowego lub kierownika zespołu badawczego, również o charakterze interdyscyplinarnym	P6S_UO
K_U16	planuje i realizuje proces własnego uczenia się ze świadomością permanentnego charakteru tego procesu	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	krytycznie ocenia posiadaną wiedzę (jej zakres i możliwości zastosowania w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych) i umiejętności	P6S_KK
K_K02	jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów (w tym jest gotowy do zasięgania opinii eksperckich w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu)	P6S_KK
K_K03	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	P6S_KO

K_K04	jest gotów do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego	P6S_KO
K_K05	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO
K_K06	efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania	P6S_KO
K_K07	od siebie i od innych wymaga przestrzegania zasad etycznych i odpowiedzialności za propagowanie wiedzy, uczciwości naukowej oraz rzetelności w sytuacji prowadzenia sporu filozoficznego	P6S_KR
K_K08	ma świadomość znaczenia tradycji i kultury filozoficznej dla wydarzeń społecznych i kulturalnych oraz kształtowania się i rozwoju więzów społecznych	P6S_KR

Objaśnienie symboli:

PRK – Polska Rama Kwalifikacji

P6S_WG/P7S_WG – kod składnika opisu kwalifikacji dla poziomu 6 i 7 w charakterystykach drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji

K_W - kierunkowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy

K_U - kierunkowe efekty uczenia się w zakresie umiejętności

K_K - kierunkowe efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne - kolejny numer kierunkowego efektu uczenia się

5. Treści programowe.

lp.	Nazwa przedmiotu	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu/ modułu zajęć
1.	Epistemologia	Wprowadzenie do przedmiotu, główne zagadnienia metaepistemologiczne (typy badań teoriopoznawczych); podejście zdroworozsądkowe a filozoficzne; Podstawowe formy realizmu (bezpośredni, krytyczny); przykłady współczesnych rozwiązań kwestii realizmu (realizm wewnętrzny, semantyczny); antyrealizm (fenomenalizm, idealizm subiektywny itd.); Transcendentalizm i kwestia wiedzy <i>a priori</i> ; problem genezy poznania – epistemologia ewolucyjna; kulturowe i językowe źródła poznania; relatywizm, kwestia niewspółmierności; Teorie prawdy (klasyczna i nieklasyczne); Zagadnienia wiedzy i uzasadniania; sceptycyzm metaepistemologiczny.	K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W09 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U09 K_K01, K_K06, K_K08
2.	Estetyka	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z dziejami refleksji estetycznej - od czasów starożytnych do współczesności, ze szczególnym uwzględnieniem okresu kształtowania się estetyki jako autonomicznej dyscypliny filozoficznej (XVIII w.). Kluczowe znaczenie będzie miało rozróżnienie estetyki jako nauki o poznaniu zmysłowym oraz estetyki jako filozofii sztuk pięknych, jak również podejmowane w ostatnich dziesięcioleciach próby konstytuowania estetyki w duchu Baumgartenowskim jako "filozofii pierwszej". Ćwiczenia koncentrować się będą na kwestii kryzysu estetyki pozostającego w bezpośrednim związku z kryzysem sztuki po klasycznej awangardzie z początku XX wieku oraz tzw. Wielkiej Awangardzie rozwijającej się po II wojnie światowej. Celem zajęć jest poznanie z jednej strony	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U07, K_U09, K_U12 K_K01, K_K02, K_K06, K_K07

		różnych, niekiedy wykluczających się strategii przewyciężenia kryzysu, z drugiej - prób jego "oswojenia" jako trwałego i posiadającego moc kreatywną aspektu twórczości artystycznej oraz towarzyszącej jej refleksji teoretycznej. Celowi temu podporządkowany jest wybór analizowanych problemów: status współczesnego artysty, dzieło sztuki, przebieg i natura procesów estetyzacyjnych, "sztuka po sztuce" oraz awangarda po awangardzie.	
3.	Etyka	Wykład: Moralność jako system normatywny. Moralność wobec innych systemów normatywnych: religii, obyczaju, prawa. Moralność a etyka - ustalenia terminologiczne. Etyka kodeksowa a etyka sytuacyjna. Etyka grecka jako fundament europejskiej myśli etycznej i jej homeryckie źródła. Etyka przedsokratejska (sofistyka). Oświecenie ateńskie (Sokrates, Platon, Arystoteles). Szkoły hellenistyczne. Schyłek starożytności (Plotyn). Etyka chrześcijańska (Augustyn, Tomasz). Nowożytność (Kartezjusz, Pascal, Leibniz, Kant). U progu współczesności (Hegel, Mill, Kierkegaard, Nietzsche, Brentano). Ćwiczenia: Kryzysowy charakter etyki. Konieczność przejścia przez etykę kryzysu, zarówno źródeł jak i jej przedmiotu. Homeryckie źródła etyki. Etyka Arystotelesa jako paradygmatyczny wykład <i>Etyki</i> , podejmujący jej kryzysowość. Epikureizm, model życia i etyka. Czwórmiar leczniczy - <i>pharmakon</i> w sytuacji kryzysu dobra bezwzględne jako zawsze godnego wyboru. Stoicyzm - jedność <i>logosu</i> i działania, wzór ćwiczenia duchowego. Dyscyplina w panowaniu nad tym, co w pełni od nas zależne. Etyka św. Augustyna próbą podjęcia palącego problemu zła w <i>duchu</i> chrześcijańskim. Kantowski projekt Etyki. Przymus i wolność w działaniu. Wprowadzenie do aksjologicznego ugruntowania etyki. Wprowadzenie do etyki odpowiedzialności.	K_W02, K_W04, K_W06, K_W07, K_W08, K_W09 K_U05, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11, K_U12 K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K06, K_K07, K_K08
4.	Filozofia polska	Wykład: Przedmiot filozofii polskiej i problematyczność jego wyodrębnienia. Początki filozofii polskiej w XIII w. Witelon i Mistrz Wincenty jako przedstawiciele polskiej filozofii XIII w. Najważniejsi myśliciele polskiego średniowiecza należący do pierwszych generacji krakowskiej profesury: Mateusz z Krakowa, Stanisław ze Skarbimierza, Paweł Włodkowic, Paweł z Worczyna. Myśl społeczna i polityczna polskiego renesansu ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji Stanisława Orzechowskiego i Andrzeja Frycza-Modrzewskiego. Filozofia polska XVII wieku w swych różnorodnych przejawach. Filozofia praktyczna, alchemia, doktryna braci polskich. Konfederacja jej ustrojowy i filozoficzny sens. Swoistość oświecenia polskiego na tle oświecenia europejskiego (S. Leszczyński, S. Staszic, H. Kołłątaj, J. Śniadecki). Ćwiczenia: Mistrz Wincenty jako przedstawiciel filozofii XIII w. Rozumienie mądrości i koncepcja wojny sprawiedliwej w sztuce kaznodziejskiej Stanisława ze Skarbimierza. Rzeczpospolita podług wypełnienia celu wyłożona i ku poprawie pokierowana. (Andrzej Frycz Modrzewski). O niesamoistności Policyi i konieczności Jej ugruntowania. (Stanisław Orzechowski). Rzeczpospolita porządkiem arystotelesowym wyłożona i działająca. (Sebastian Petrycy z Pilzna). O polskości filozofii po raz pierwszy. (Sebastian Petrycy z Pilzna). Filozofia natury sposobem praktycznym uprawiana. Wizja natury i jej badacza w pismach alchemicznych Michała Sędziwoja.	K_W02, K_W04, K_W08, K_W09 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U06, K_U08, K_U09 K_K01, K_K06, K_K08

		O dwóch sposobach chrześcijańskiego życia w świecie. O czasie milczenia i mowy. (Szymon Budny). Bracia Polscy – rozum jako kryterium i źródło Objawienia. O tolerancji w sposób polski. Samuel Przytkowski i Szymon Starowolski. Jan Śniadecki o polskości filozofii.	
5.	Filozofia społeczna	Celem przedmiotu jest przedstawienie podstawowych zagadnień i koncepcji z obszaru filozofii społecznej. Skonstruowany w porządku chronologicznym program zaczyna od źródłowych koncepcji Platona i Arystotelesa, by następnie zaprezentować najważniejsze nowoczesne modele (umowa społeczna, utilitaryzm), a wreszcie – omówić współczesną problematykę (liberalizm, komunitaryzm, marksizm, demokracja radykalna, feminizm, biopolityka). Zajęcia mają zachęcić studentów do refleksji nad rzeczywistością społeczną przez pogłębioną analizę koncepcji filozoficznych.	K_W02, K_W04, K_W05, K_W07, K_W08, K_W09 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U10, K_U11 K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K06, K_K07, K_K08
6.	Filozofia starożytna	Uporządkowana wedle kryteriów historycznych i częściowo systematycznych prezentacja głównych nurtów filozofii starożytnej (przedplatońska filozofia przyrody, Sokrates, sofiści, Platon, Arystoteles, stoicyzm, epikureizm, neoplatonizm) w głównych obszarach filozofii: metafizyce i filozofii przyrody, epistemologii i logice oraz etyce. W znacznej mierze na podstawie tekstów źródłowych dyskutowane są główne problemy i pytania, pojęcia oraz twierdzenia i argumenty wspomnianych szkół filozoficznych. Dyskutowane są także związki i zależności między różnymi szkołami i tezami, a także pewne odniesienia problematyki filozofii starożytnej do współczesnych debat w filozofii. Celem kursu jest uzyskanie podstawowej kompetencji w problematyce i historii filozofii starożytnej oraz zdolności używania tej kompetencji w innych kontekstach filozoficznych.	K_W02, K_W03, K_W04, K_W06 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U06, K_U07, K_U09 K_K01, K_K02, K_K06, K_K07, K_K08
7.	Filozofia średniowieczna	Uporządkowana wedle kryteriów historycznych i częściowo systematycznych prezentacja głównych nurtów szeroko rozumianej filozofii średniowiecznej (od św. Augustyna z szerszym tłem patrystyki greckiej i łacińskiej poprzez renesans karoliński i Anzelma z Canterbury do głównych szkół scholastyki: tomizmu, szkotyizmu i ockhamizmu), w głównych obszarach filozofii: metafizyce (ze szczególnym uwzględnieniem teologii naturalnej) i filozofii przyrody, epistemologii i logice oraz etyce. W oparciu o teksty źródłowe dyskutowane są główne problemy i pytania, pojęcia oraz twierdzenia i argumenty różnych szkół filozoficznych i teologicznych. Omawiane są także związki i zależności między różnymi szkołami, a także sposoby rozwijania w filozofii średniowiecznej pewnych wątków filozofii starożytnej. Omawia się również powiązania wybranych wątków filozofii średniowiecznej z dyskusjami w filozofii współczesnej. Celem kursu jest zdobycie podstawowej kompetencji w problematyce i historii filozofii starożytnej oraz zdolności posługiwania się tą kompetencją także w innych kontekstach filozoficznych. Przedmiot podejmuje próbę rekonstrukcji głównych problemów dyskursu filozoficznego wieków średnich w ich kulturowym pluralizmie: średniowiecze jako przestrzeń recepcji filozofii starożytnej, w szczególności myśli Platona i Arystotelesa; wpływ myśli patrystycznej na	K_W02, K_W03, K_W06 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U06, K_U09 K_K01, K_K02, K_K06, K_K08

		definiowanie filozofii; przegląd wybranych stanowisk ontologicznych i epistemologicznych, reprezentatywnych dla świata greckiego (Pseudo-Dionizy Areopagita, Jan z Damaszku, Focjusz z Konstantynopola, Grzegorz Palamas) i łacińskiego (Aureliusz Augustyn, Anzelm z Canterbury, Tomasz z Akwinu, Jan Duns Szkot, Wilhelm Ockham, Mikołaj z Kuzy); kulturowe i filozoficzne podłoże trudności we wzajemnych relacjach między chrześcijańskim Wschodem i Zachodem; filozofia średniowieczna jako przestrzeń dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego (chrześcijaństwo, filozofia arabska, filozofia żydowska); kulturogenna rola uniwersytetów; zarys filozofii polityki i estetyki średniowiecza; scholastyczne i humanistyczne rozumienie filozofii.	
8.	Filozofia współczesna	Przedmiotem zajęć jest humanistyczny nurt filozofii współczesnej. Treści kształcenia obejmują „lekcję mistrzów podejrzeń” (K. Marks i jego XX-wieczne interpretacje, F. Nietzsche, psychoanaliza); filozofia egzystencjalna (S. Kierkegaard, K. Jaspers, J.-P. Sartre, A. Camus): egzystencja, wiara, wina, absurd istnienia; hermeneutyka, ze szczególnym naciskiem na filozofię M. Heideggera, H.-G. Gadamera i P. Ricoeura; postmodernizm i „kondycja ponowoczesna”, koniec „wielkich narracji”, niewspółmierność, antydemarkacjonizm, różne odmiany relatywizmu	K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W07, K_W08, K_W09 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U06, K_U08, K_U09, K_U10 K_K01, K_K02, K_K06, K_K08
9.	Filozofia XIX wieku	Wprowadzenie do problematyki zajęć: przemiany myśli filozoficznej w XIX wieku, krótka charakterystyka rozwoju podstawowych kierunków i nurtów. Comte i pozytywizm francuski. J.S. Mill i pozytywizm brytyjski. Schopenhauer i rozwój kandydatury w XIX wieku (Helmholtz, Lange i Cohen). Frege i filozofia logiki. Brentano i psychologizm (początki psychologizmu, Herbart, reakcja antykantowska, Brentano i badania nad intencjonalnością. Szkoła Brentana: Twardowski, Meinong. Początki fenomenologii (<i>Badania logiczne Husserla</i>). Herbert Spencer i ewolucjonizm w filozofii (metodologiczne pisma Darwina, J. Huxley). F. Nietzsche, E. von Hartmann i filozofia życia. Konwencjonalizm i zwrot antypozytywistyczny w filozofii (Duhem, Poincare, Le Roy). Bergson i intuicjonizm i fenomenologia we Francji (Bergson i wpływ jego filozofii, Merleau-Ponty, wczesny Sartre). Początki filozofii analitycznej, wczesne pisma Russella i Moore’a. Ch.S. Peirce i początki pragmatyzmu, wczesna filozofia Jamesa. Podsumowanie.	K_W02, K_W04, K_W06, K_W07, K_W09 K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U07, K_U09, K_U10 K_K01, K_K02, K_K06, K_K08
10.	Filozofia XVII-XVIII wieku	Filozofia nowożytna obejmuje obszar od Descartes’a do Kanta, z uwzględnieniem problemów z filozofii oświeceniowej, głównie niemieckiej. Wykład wiąże się z przedstawieniem: empiryzmu, ukazanego na podstawie analizy tekstów przedstawicieli brytyjskiej filozofii (Locke, Hume); racjonalizmu, przedstawionego na podstawie analizy tekstów z filozofii kontynentalnej (Descartes, Spinoza, Leibniz); reformy metafizyki i należących do niej nauk, a w sposób ścisły z licznymi występującymi wówczas próbami matematyzacji nauk metafizycznych (Mendelssohn, Lambert i Kant). Badania tych filozofów w tym zakresie są słabo znane na gruncie polskich badań historyczno-filozoficznych. Proponowany wykład ma je znacząco przybliżyć. Filozofii Kanta, a zwłaszcza filozofii przedkrytycznej (problem genezy i	K_W04, K_W06, K_W09 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08 K_K01, K_K02

		powstawania, wpływów i oddziaływania), <i>Krytyki czystego rozumu</i> (poszczególne działy i problemy), <i>Sporów wokół Krytyki czystego rozumu z lat 1781-1787</i> ; <i>Wybranych problemów z Krytyki praktycznego rozumu i Krytyki władzy sądenia</i> .	
11.	Język nowożytny	Biegłość językowa w posługiwaniu się wybranym językiem. Treści i słownictwo niezbędne do egzaminu, wymagania określone na poziomie B2 Europejskiego Systemu Kształcenia Języków.	K_U13
12.	Język starożytny (greka)	Alfabet, zasady czytania; akcenty, przydechy; rodzajnik określony ὁ, ἡ, τό; użycie μέν δέ; indicativus, imperativus praesentis activi koniugacji I (consonantia i contracta na -έω); przeczenie οὐ, οὐκ, οὐχ / μή; rzeczowniki i przymiotniki deklinacji II; przyimki πρός, ἐκ, ἐν, εἰς, ὑπό, μετά, ἐπί, ἀπό, περί; infinitivus praesentis activi koniugacji I (consonantia i contracta na -έω); indicativus, infinitivus, imperativus praesentis czasownika εἶμι; zaimek αὐτός w przypadkach zależnych; tworzenie przysłówków na -ως; rzeczowniki i przymiotniki deklinacji I; przymiotniki πολύς, πολλή, πολύ oraz μέγας, μεγάλη, μέγα; składnia accusativus cum infinitivo; masculina deklinacji I; feminina deklinacji II; rzeczowniki ἀνήρ, γυνή, θυγάτηρ, μήτηρ, πατήρ deklinacji III; indicativus, imperativus, infinitivus praesentis activi koniugacji I; contracta na -άω; elizja; zaimki osobowe i dzierżawcze; ὁ δέ, ἡ δέ, τὸ δέ; szyk przydawki i orzeczenia; zaimek αὐτός; rzeczownik ναῦς; deponentia media; indicativus, imperativus, infinitivus praesentis medii koniugacji I (consonantia, contracta na -άω oraz -έω); rzeczowniki deklinacji III; dativus possessoris, instrumentalis, locativus; indicativus, imperativus, infinitivus praesentis activi deklinacji I – dwusylabowe vocalia; zaimki zwrotne; dwuzakończeniowe przymiotniki III deklinacji (temat na -v-); zaimek pytajny τίς, τί; zaimek nieokreślony τις, τι; participium praesentis medii (consonantia, contracta na -άω oraz -έω); genetivus partitivus; przymiotnik πᾶς, πᾶσα, πᾶν; zaimek οὐδεὶς, οὐδεμία, οὐδέν; liczebniki główne i porządkowe od 1 do 10; participium praesentis activi (consonantia, contracta na -άω oraz -έω); participium ὢν, οὔσα, ὄν; rzeczowniki z tematem na -u- (βασιλεύς, ἱερεὺς); rzeczowniki na -ρ- (πατήρ, ἀνήρ, θυγάτηρ); genetivus possessivus, partitivus; znaczenie rzeczownikowe rodzajnika z participium.	K_W05 K_U02, K_U14 K_K01
13.	Język starożytny (łacina)	Alfabet, wymowa łacińska, iloczasy, akcent; Deklinacja I; czasownik esse; orzeczenie czasownikowe i imienne; składnia prostego zdania łacińskiego; indicativus oraz imperativus praesentis activi czasowników koniugacji 1–4; deklinacja II; przyimki z accusatiwem i ablatiwem; składnia A(accusativus) C(um) I(nfinitivo); zaimki osobowe, dzierżawcze, określające; strona zwrotna w języku łacińskim; indicativus imperfecti activi czasowników koniugacji 1–4 oraz czasownika esse; indicativus futuri I activi czasowników koniugacji 1–4 oraz czasownika esse; composita z esse (praesens, imperfectum, futurum I); deklinacja III (podział na typy odmian; odmiana – typ spółgłoskowy; typ samogłoskowy, typ mieszany); rzeczowniki: Iuppiter, vis; Deklinacja III – odmiana przymiotnika; participium praesentis activi – odmiana i sposoby przekładu na język polski; składnia dativus possessivus i inne sposoby wyrażania posiadania; zaimek idem, eadem idem; zaimek względny qui, quae, quod;	K_W05 K_U02, K_U14 K_K01

		zaimki wskazujące hic, haec, hoc; ille, illa, illud; iste, ista, istud; ipse, ipsa, ipsum; deklinacja IV; rzeczownik domus; deklinacja V.	
14.	Klasyczna filozofia niemiecka	W ramach treści programowych kursowego przedmiotu studenci zapoznają się z podstawowymi pojęciami oraz kluczowymi problemami filozoficznymi idealizmu niemieckiego Zakres materiału obejmuje bezpośrednio: Kontekst historyczno-kulturowy i filozoficzny myśli niemieckiej, filozofię krytyczną Kanta jako podglebie dla klasycyzmu weimarskiego (filozofii przyrody, estetyki, historiozofii), Fichtego teorię wiedzy i program polityczny, transcendentalizm Schellinga oraz filozofie przyrody, tożsamości i mitu, filozofię romantyczną jako przełom estetyczny, filozofia Hegla jako system wiedzy, oraz radykalną krytykę idealizmu niemieckiego Schopenhauera.	K_W02, K_W04, K_W05, K_W09 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U06, K_U09, K_U10 K_K01, K_K06, K_K08
15.	Logika	Kurs ma charakter wprowadzenia do podstawowych zagadnień logiki formalnej. W ramach formalizmu klasycznego rachunku zdań oraz klasycznego rachunku kwantyfikatorów zaznajamia się studenta z pojęciami wynikania, dopełniania, wykluczania i sprzeczności logicznej. Omawia się również zagadnienia prawdy i fałszu logicznego. Wyróżnia się wnioski dedukcyjne od wnioskowań jedynie subiektywnie pewnych. Omawia się błędy formalne i materialne we wnioskowaniu dedukcyjnym. Ponadto, zapoznaje się studenta z podstawowymi aksjomatami klasycznych rachunków modalnych wraz z charakterystyką w semantyce światów możliwych.	K_W02 K_U02, K_U03 K_K01
16.	Metodologia ogólna	Wprowadzenie do przedmiotu: rozróżnienie podstawowych pojęć z filozofii i nauk przyrodniczych; metodologia a filozofia nauk oraz filozofia techniki; aspekty teoretyczno-metodologiczne; metametodologia. Omówienie podstawowych metod naukowych: obserwacja, eksperyment, pomiar, matematyzacja (ilościowe ujęcie): metoda analogii, metoda historyczna i narracja historyczna. Definicje i definiowanie. Struktura nauki - hipotezy, twierdzenia i prawa, teorie. Szczegółowo omówione: twierdzenia i prawa naukowe (czym jest twierdzenie, kiedy staje się prawem itp.) Uteoretyzownie wiedzy. Wyjaśnienie naukowe. Teorie naukowe i relacje między nimi. Rozwój nauki, zmiany w nauce, modele zmian. Autonomiczność poznawcza i metodologiczna różnych typów nauk, w tym nauk przyrodniczych. Klasyfikacja nauk. Status poznawczy teorii naukowych: realizm, instrumentalizm, pragmatyzm, konwencjonalizm; prawda – różne koncepcje i definicje prawdy.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W10 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U09 K_K01, K_K06
17.	Metodyka pracy filozoficznej	Zdobycie wiedzy o podstawowych metodach filozoficznych oraz procedurach postępowania z nimi związanych. Przedstawienie 4. podstawowych metod myślenia filozoficznego w zarysie historycznym i w podstawowych pojęciach charakterystycznych dla danej metody. Przedstawienie zalet i wad różnych sposobów rozpoczynania i porządkowania materiału w filozofii i wykształcenie umiejętności zastosowania tej wiedzy w działaniach praktycznych. Zdobycie praktycznych umiejętności pisania tekstu naukowego. Zdobycie praktycznej wiedzy nt. metod popularyzacji filozofii, procedur aplikowania o granty i fundusze w obszarze nauk humanistycznych (w tym filozofii), możliwości odbywania staży, wolontariatu oraz mobilności międzynarodowej.	K_W02, K_W03, K_W13 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04 K_K01

18.	Ontologia	Ontologia jako dyscyplina filozoficzna. Relacja nauka-ontologia-metafizyka-teologia. Byt, istnienie, rzeczywistość. Uniwersalia a transcendentalia. Substancja, materia, forma i inne podstawowe kategorie ontologiczne. Pierwsze zasady bytu (ontologia a logika). Zmienność bytu. Wariabilizm ontologiczny a monizm statyczny. Zasady materializmu dialektycznego. Problem sprzeczności ruchu. Przyczynowość i inne formy determinowania. Determinizm i indeterminizm. Materializm a idealizm: problem definicji materii, atomizm, mechanycyzm, "fizycyzm", reizm pansomatyczny, formy ruchu materii, problem ciągłości materii. Byty niematerialne: spirytualizm i abstrakcjonizm. Między ontologią a epistemologią: ontologiczne znaczenie kategorii modalnych możliwości i konieczności, pojęcie światów możliwych. Emergencja i problem ontycznego novum. Teleologia i teleonomia: zagadnienie determinacji celowej i zmienności ukierunkowanej. Zagadnienie niebytu: ontologiczna interpretacja negacji logicznej, problem bytów (faktów) negatywnych. Ontologia świadomości: struktura świadomości, problem psychofizyczny, zagadnienie przyczynowania mentalnego.	K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W09 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U09 K_K01, K_K06, K_K08
19.	Propedeutyka filozofii najnowszej	Zakres problemowy obejmuje źródła współczesności (F. Nietzsche, S. Kierkegaard, także W. Dilthey w odniesieniu do filozofii hermeneutycznej), fenomenologię (E. Husserl), myśl M. Heideggera, filozofię hermeneutyczną (H.-G. Gadamer), filozofię dialogu (E. Levinas), Strukturalizm (C. Levi-Strauss), Semiologię (R. Barthes), koncepcję mimetyczno-ofiarniczą (R. Girard), koncepcję języka L. Wittgensteina, pragmatyzm (J. Dewey) i teorię krytyczną J. Habermasa. Szkoła lwowsko-warszawska; Neopozytywizm; Konwencjonalizm; Antyirracjonalizm; Konstrukttywizm. Próba określenia filozofii najnowszej; Filozofia a nauka, religia, ideologia, światopogląd; Filozofia a zdrowy rozsądek; Paradygmaty filozofii najnowszej: ontologiczny, mentalistyczny, lingwistyczny, praktycystyczny; Filozofia analityczna i kontynentalna; Problem postępu i aporetyczności filozofii; Najważniejsze spory w filozofii najnowszej; Charakterystyka najważniejszych prądów w filozofii współczesnej i najnowszej: fenomenologia, egzystencjalizm, filozofia dialogu, hermeneutyka, dekonstrukcjonizm, konstrukttywizm i inne.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W06, K_W08, K_W09 K_U02, K_U03, K_U04, K_U06, K_U09, K_U10 K_K01, K_K02, K_K06, K_K08
20.	Przedmiot do wyboru – antyk, średniowiecze, renesans	Treści pojawiające się w ramach modułu stanowią uszczegółowienie wybranych zagadnień z obszaru obejmującego filozofię antyczną, średniowieczną i renesansową.	K_W01, K_W02, K_W04, K_W09 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U07, K_U09, K_U15, K_U16 K_K01, K_K02, K_K06, K_K07
21.	Przedmiot do wyboru – estetyka, filozofia społeczna, antropologia filozoficzna	Treści pojawiające się w ramach modułu stanowią uszczegółowienie wybranych zagadnień z obszaru obejmującego estetykę, filozofię społeczną oraz antropologię filozoficzną.	K_W01, K_W02, K_W04, K_W09 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U07, K_U09, K_U15, K_U16

			K_K01, K_K02, K_K06, K_K07
22.	Przedmiot do wyboru – etyka, filozofia XVII-XVIII w., metodologia ogólna	Treści pojawiające się w ramach modułu stanowią uszczegółowienie wybranych zagadnień z obszaru obejmującego etykę, filozofię XVII-XVIII w. oraz metodologię ogólną.	K_W01, K_W02, K_W04, K_W09 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U07, K_U09, K_U15, K_U16 K_K01, K_K02, K_K06, K_K07
23.	Przedmiot do wyboru – klasyczna filozofia niemiecka, filozofia XIX w., filozofia współczesna	Treści pojawiające się w ramach modułu stanowią uszczegółowienie wybranych zagadnień z obszaru obejmującego klasyczną filozofię niemiecką, filozofię XIX w. i filozofię współczesną.	K_W01, K_W02, K_W04, K_W09 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U07, K_U09, K_U15, K_U16 K_K01, K_K02, K_K06, K_K07
24.	Przedmiot do wyboru – lista ogólna	Treści pojawiające się w ramach modułu stanowią uszczegółowienie wybranych zagadnień z obszaru filozofii.	K_W01, K_W02, K_W04, K_W09 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U07, K_U09, K_U15, K_U16 K_K01, K_K02, K_K06, K_K07
25.	Przedmiot do wyboru – ontologia, epistemologia, filozofia nauki	Treści pojawiające się w ramach modułu stanowią uszczegółowienie wybranych zagadnień z obszaru obejmującego ontologię, epistemologię oraz filozofię nauki.	K_W01, K_W02, K_W04, K_W09 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U07, K_U09, K_U15, K_U16 K_K01, K_K02, K_K06, K_K07
26.	Seminarium licencjackie	Przedstawienie i zapoznanie studentów z warsztatem pisarskim i metodologią pisania pracy licencjackiej. Wskazanie technik doboru i selekcji literatury przedmiotu i źródeł oraz sposobów właściwego ich wykorzystania w pracy. Określenie cech, charakteru i rodzajów prac licencjackich. Wskazanie właściwego sposobu przygotowania się do pisania pracy: ustalenie problematyki, planu i metodologii. Opracowanie konstrukcji pracy: podział na rozdziały i podrozdziały, wstęp, zakończenie i bibliografia.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W10, K_W11, K_W12 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U07, K_U09, K_U12, K_U15, K_U16 K_K01, K_K02, K_K06, K_K07
27.	Socjologia I	Charakter socjologii i historyczne warunki jej powstania: przedsocjologiczna wiedza o społeczeństwie. Wiedza potoczna. Historyczne warunki narodzin socjologii. Socjologia jako nauka. Przedmiot socjologii, główne pojęcia i koncepcje. Wewnętrzne	K_W07, K_W09 K_U05, K_U08, K_U11, K_U12

		<p>zróżnicowanie socjologii. Główne metody badań socjologicznych. Role społeczne i kontrola społeczna: pozycje i role społeczne. Spojrzenie „dramaturgiczne”. Mechanizmy kontroli społecznej. Normy i wartości. Instytucje kontroli społecznej. Systemy normatywne i sankcje. Konformizm i dewiacja. Stabilność i zmiana w porządku społecznym. Grupa społeczna i więź społeczna: pojęcie grupy i więzi społecznej. Zbiorowość a grupa. Odmiany grup społecznych. Grupy formalne i nieformalne, pierwotne i wtórne. Społeczność lokalna. Małe grupy i społeczność lokalna. Grupy sformalizowane. Kulturowe podstawy życia społecznego (wartości, normy, symbole): naukowe i potoczne rozumienie kultury. Pojęcie i sfera kultury. Kategorie kultury. Wielość kultur. Kultura symboliczna - wartości, normy i symbole. Kultura dominująca, kultura uprawniona (uprawomocniona), kapitał kulturowy. Kulturowe podstawy życia społecznego (czas, przestrzeń i język): czas i przestrzeń w doświadczeniu człowieka. Problem języka i myślenia o świecie. Problem relatywizmu kulturowego. Granice poznania kultury (dystans kulturowy, problemy psychologiczne). Element subiektywny w badaniu socjologicznym. Przemiany kultury współczesnej: kultura masowa i kultura popularna. Rola technicznych środków przekazu a zmiany kultury współczesnej. Mediatyzacja kultury. Rola internetu. Społeczeństwo informacyjne. Socjalizacja: interakcje a proces stawania się człowiekiem. Mechanizmy i stadia procesu socjalizacji. Koncepcje socjalizacji. Biologiczne podstawy życia społecznego: ekologia, etologia i socjobiologia. Podstawowe problemy życia społecznego istot żywych. Ewolucyjne dziedzictwo człowieka. Główne idee socjobiologii. Rodzina - pokrewieństwo – demografia: małżeństwo i strategie zawierania małżeństw. Pojęcie rodziny, struktura i funkcje, podziały. Rodzina we współczesnym społeczeństwie polskim. Demografia i teoria przejścia demograficznego. Naród i pojęcie etniczności: „swój” i „obcy” w życiu społecznym. Dystans i obcość kulturowa/etniczna. Stereotypy i obrazy etniczne. Zjawisko etniczności i jej przejawy. Grupa etniczna. Zagadnienie narodu w socjologii. Naród a państwo. Problem państwa narodowego. Kultura narodowa. Ethnos i demos. Naród i mniejszości narodowe w Polsce: tworzenie świadomości narodowej w Polsce. Zróżnicowanie etniczne społeczeństwa i pojęcie mniejszości narodowych. Mniejszości narodowe w Polsce. Polityka państwa wobec mniejszości po 1989 r. Instytucje społeczne i organizacje (biurokracja): socjologiczne rozumienie instytucji. Typy i rodzaje instytucji. Podejście instytucjonalne w socjologii. Instytucja a organizacja. Problem biurokracji. Teoria biurokracji Maxa Webera. Ograniczenia racjonalności i dysfunkcje biurokracji. Religia: religia jako regulator zachowań społecznych. Religia w ujęciu socjologicznym. Teorie religii. Synkretyzm religijny. Zjawisko indywidualizacji i „prywatyzacji religii”. Nowe ruchy religijne. Religijność i Kościół katolicki we współczesnym społeczeństwie polskim.</p>	K_K01
28.	Socjologia II	<p>Zachowania zbiorowe, ruchy społeczne i protest społeczny (konflikt): spontaniczne zachowania zbiorowe. Pojęcie ruchu społecznego i jego typy. Konflikt społeczny. Regulowanie i instytucjonalizacja konfliktów. Struktura społeczna i zróżnicowanie</p>	K_W07, K_W09 K_U05, K_U08, K_U11, K_U12

społeczne: pojęcie struktury społecznej. Wielkie i małe struktury. Podziały społeczne. Nierówności społeczne. Funkcja i geneza nierówności. Klasy i warstwy: pojęcie klasy społecznej. Różne koncepcje klas społecznych. Klasa w znaczeniu ekonomicznym i w systemie stratyfikacji. Struktura klasowa w świadomości społecznej (ujęcie St. Ossowskiego). Stratyfikacja społeczna. Czynniki stratyfikacji społecznej. Koncepcje zróżnicowania społecznego. Struktura społeczna i ruchliwość społeczna: ruchliwość społeczna. Ruchliwość międzypokoleniowa i wewnątrz pokoleniowa. Modele badań ruchliwości społecznej. Struktura społeczna a płeć i wiek: badanie zróżnicowania społecznego. Płeć i wiek jako kategorie zróżnicowania społecznego. Dyskryminacja kobiet, feminizm. Młodzież i ludzie starzy. Bieda, wykluczenie i marginalizacja społeczna: bogactwo i bieda. Problemy pomiaru ubóstwa. Pojęcia „wykluczenia społecznego” i marginalizacji społecznej. Związki między wykluczeniem społecznym a ubóstwem. Polityka państwa przeciwdziałania tym zjawiskom. Polityka i władza: socjologiczne rozumienie polityki i władzy. Władza prawomocna. Instytucjonalizacja władzy i systemu politycznego. Zachowania polityczne, kultura polityczna, socjalizacja polityczna. Główne podziały polityczne (lewica i prawica). Demokracja w ujęciu socjologicznym oraz uczestnictwo polityczne: rozumienie demokracji i jej typy. Problemy działania demokracji. Demokracja w rozumieniu substancjalnym i proceduralnym. Demokracja liberalna (poliarchia). Wybory, frekwencja wyborcza, badania opinii publicznej a wybory, partie i grupy nacisku. Państwo w refleksji socjologicznej: rozumienie państwa, struktura i instytucje oraz funkcje państwa. Państwo jako instrument przymusu i kontroli społecznej. Państwowe instytucje socjalne, państwo socjalne i państwo dobrobytu (*welfare state*). Wpływ polityki państwa na sytuację społeczeństwa. Gospodarka i rynek (porządek ekonomiczny w społeczeństwie): stosunki ekonomiczne jako stosunki społeczne. Typy ładu ekonomicznego. Instytucja rynku w myśli społecznej. Gospodarka w społeczeństwie. Problemy społeczne – bezrobocie. Konsumpcja i społeczeństwo konsumpcyjne: produkcja i konsumpcja. Życie w społeczeństwie konsumpcyjnym. Macdonaldyzacja i disneizacja życia. Konsumpcja i nowe formy wspólnoty społecznej. Zmiana i rozwój społeczny, postęp: klasyczne teorie rozwoju i zmiany społecznej. Źródła zmian społecznych. Innowacje i ich dyfuzje. Modernizacja i urbanizacja. Rozwój zależny. Rozwój zrównoważony. Typy społeczeństw. Kryteria rozwoju społecznego (*Human Development Index*). Porównania międzynarodowe. Nowoczesność („późna nowoczesność”) i globalizacja: nowoczesność w ujęciu socjologicznym Pojęcie „globalizacji” i „nowej lokalności”. Procesy globalizacji w różnych dziedzinach. „Globalna wioska,” (McLuhan), macdonaldyzacja (Ritzer), Wallerstein – centrum, półperyferie i peryferie. Migracje i „nowe mniejszości”: migracje - rozumienie zjawiska, migracje wewnętrzne i zagraniczne. Przyczyny migracji zewnętrznych. Migracje a globalizacja i integracja europejska a migracje.

K_K01

29.	Technologia informacyjna z elementami prawa własności intelektualnej	W trakcie zajęć omówione zostaną najważniejsze technologie informacyjne wykorzystywane w badaniach filozoficznych i historyczno-filozoficznych. Przedstawione zostaną wybrane użyteczne narzędzia pozyskiwania, przesyłania, przetwarzania, przechowywania i prezentowania informacji, w tym także internetowe bazy danych. Studenci uzyskają podstawową wiedzę dotyczącą prawa własności intelektualnej, zwłaszcza prawa autorskiego, prawa własności przemysłowej oraz prawa sui generis ochrony baz danych, ze szczególnym uwzględnieniem zarówno przepisów prawa krajowego, unijnego oraz międzynarodowego, jak i wybranego orzecznictwa, a także poglądów doktryny. Treści prawne dotyczyć będą następujących kwestii: przedmiotu, podmiotu, treści oraz ochrony prawa autorskiego, regulacji szczególnych dotyczących programów komputerowych i utworów audiowizualnych, instytucji dozwolonego użytku, zagadnienia plagiatu, umów autorskoprawnych, ochrony baz danych, praw pokrewnych oraz wybranych zagadnień prawa własności przemysłowej (m.in. prawo patentowe, prawo znaków towarowych). Poprzez ćwiczenia oraz analizowanie poszczególnych przypadków (kazuś) studenci nabędą praktyczne umiejętności dotyczące wykorzystywania wybranych technologii informacyjnych oraz stosowania prawa własności intelektualnej w badaniach naukowych. Kwestie własności i praw autorskich w aplikacjach grantowych.	K_W10, K_W11, K_W12, K_W13 K_U12 K_K01, K_K05, K_K06, K_K07
30.	Teoria argumentacji	Zbiory i działania na zbiorach; Nazwy i ich rodzaje; Prawa logiki nazw, sylogistyka Arystotelesowska; Relacje i ich rodzaje; Struktura argumentacji, diagramy argumentacyjne; Ocena argumentacji: argumenty dedukcyjne; Ocena argumentacji: argumenty niededukcyjne (schematy argumentacyjne i krytyczne pytania); Błędy w argumentacji, omówienie wybranych rodzajów argumentów niededukcyjnych; Formalne metody ewaluacji argumentów.	K_W02, K_W04 K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U07, K_U09 K_K01, K_K06
31.	Translatorium z języka nowożytnego	Zajęcia mają na celu wprowadzenie studentów w sztukę translacji angielskiego tekstu filozoficznego (humanistycznego) i sporządzania znaczeniowo, poprawnego gramatycznie i stylistycznie polskiego przekładu. Podstawą praktycznego przekładu będzie artykuł / rozdział zaczerpnięty z 1. David O'Connor, <i>Hume on Religion</i> , 2001. 2. Alan Beiley, Dan O'Brien, <i>Hume's Critique of Religion: 'Sick Men's Dreams'</i> , 2014.	K_W05, K_W10 K_U13 K_K01, K_K06
32.	Translatorium z języka starożytnego (greka/łacina)	W ramach translatorium z języka starogreckiego studenci pogłębiają wiedzę na temat struktur gramatycznych oraz treści filozoficznych zawartych w tekstach starożytnych autorów. Z jednej strony poszerzają zakres terminologii technicznej używanej w starożytnych tekstach filozoficznych, z drugiej zaś wskazywane są specyficzne, filozoficzne znaczenie słów używanych w greckim języku literackim. Punktem wyjścia w czasie prac translatorskich są krótkie streszczenia doktryn filozoficznych zawarte w dziele Stobajosa. Translatorium z łaciny poświęcone jest filozoficznie adekwatnemu przekładowi reprezentatywnych tekstów łacińskich z filozofii XIII-XVIII w. w trzech głównych dyscyplinach filozoficznych: etyce, filozofii umysłu i działania oraz metafizyce (dobór tekstów może być dostosowany do zainteresowań studentów). Dzięki odpowiedniemu doborowi tekstów translatorium pozwala przyswoić sobie klasyczną łacińską terminologię filozoficzną we wskazanych dziedzinach oraz oswoić	K_W02, K_W05, K_W10, K_W12 K_U02, K_U03, K_U04, K_U15 K_K01, K_K07, K_K08

		się ze specyfiką łacińskich tekstów filozoficznych na tyle, by można było podejmować samodzielne próby ich lektury.	
33.	Wstęp do filozofii	Rozumienie filozofii na tle innych form wiedzy, strukturalizacja filozofii - podstawowe dziedziny i dyscypliny, wybrane problemy filozofii, wybrane przełomowe postaci i szkoły w filozofii. Wdrożenie do lektury źródłowych tekstów filozoficznych, rekonstruowanie w tekstach założeń, tez i argumentów. Wdrożenie do identyfikacji stanowisk filozoficznych w odniesieniu do wybranych problemów.	K_W02, K_W03, K_W04, K_W06, K_W09 K_U02, K_U03, K_U04, K_U06 K_K01, K_K08

6. Plan studiów.

STUDIA STACJONARNE

ROK STUDIÓW: I

SEMESTR: PIERWSZY

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Wstęp do filozofii	O				40		40	Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia starożytna	O	60	60				120	E/Zo	8	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Logika	O	30	30				60	E/Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Propedeutyka filozofii najnowszej	O				40		40	Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Metodyka pracy filozoficznej	O				30		30	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Socjologia I	O				20		20	Zo	2	socjologia	Wydział Nauk Społecznych
Język starożytny (greka/łacina)	O					30	30	Zo	2	językoznawstwo	Wydział Filologiczny
Technologia informacyjna z elementami prawa własności intelektualnej	O				15		15	Zo	1	nauki prawne/nauki o komunikacji społecznej i mediach	Wydział Nauk Społecznych
BHP	O					4	4	Z	0		Dział bezpieczeństwa i higieny pracy oraz

												ochrony przeciwpożarowej
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS								355 +4		30		
SEMESTR: DRUGI												
Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia	
		W	Ć	S	K	Inne	Suma					
Filozofia średniowieczna	O	30	30				60	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych	
Teoria argumentacji	O	30	30				60	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych	
Socjologia II	O				30		30	Zo	3	socjologia	Wydział Nauk Społecznych	
Przedmiot do wyboru – antyk, średniowiecze, renesans*	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych	
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych	
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych	
Przedmiot do wyboru – lista ogólna*	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych	
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych	
Język starożytny (greka/łacina)	O					60	60	Zo	3	językoznawstwo	Wydział Filologiczny	
Język nowożytny	O					60	60	Zo	0		Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych	
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							370		26			

ROK STUDIÓW: II

SEMESTR: TRZECI

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				

Etyka	O	30	30				60	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia XVII-XVIII w.	O	60	60				120	E/Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Metodologia ogólna	O				40		40	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – etyka, filozofia XVII-XVIII w., metodologia ogólna	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – lista ogólna*	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Translatorium z języka starożytnego (greka/łacina)	O					60	60	Zo	4	filozofia/ językoznawstwo	Wydział Nauk Społecznych
Język nowożytny	O					60	60	Zo	0		Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							440		28		

SEMESTR: CZWARTY

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Filozofia XIX w.	O	30	30				60	E/Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Klasyczna filozofia niemiecka	O	30	30				60	E/Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia współczesna	O	30	30				60	E/Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – klasyczna filozofia niemiecka/filozofia XIX w./filozofia współczesna	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – lista ogólna	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych

	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Język nowożytny	O					60	60	E	12		Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
Wychowanie fizyczne	O					30	30	Z	0		Uniwersyteckie Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							370		34		

ROK STUDIÓW: III

SEMESTR: PIĄTY

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Ontologia	O	30	30				60	E/Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Epistemologia	O	30	30				60	E/Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia społeczna	O	30	30				60	E/Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Seminarium licencjackie	OzW			30			30	Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – ontologia, epistemologia, filozofia nauki	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – lista ogólna	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Wychowanie fizyczne	O					30	30	Z	0		Uniwersyteckie Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							340		32		

SEMESTR: SZÓSTY											
Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Estetyka	O	30	30				60	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia polska	O	30	30				60	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Seminarium licencjackie	OzW			30			30	Zo	10	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Translatorium z języka nowożytnego	O					30	30	Zo	2	filozofia/ językoznawstwo	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – estetyka, filozofia społeczna, antropologia filozoficzna	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – lista ogólna	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							260		30		

* Przedmiot: obowiązkowy – O; do wyboru – W; obowiązkowy z wyborem – OzW (na przykład przedmioty, którym sumarycznie przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na danym kierunku i poziomie studiów)

Dodatkowe informacje:

Obowiązkowe szkolenie BHP do zrealizowania na I semestrze w formie e-learningowej, rozliczenie zaliczenia w semestrze I (zasady odbywania zajęć uregulowane są odrębnymi przepisami). Obowiązkowe dwa semestry (60 godz.) wychowania fizycznego należy zrealizować do IV semestru.

W ramach lektoratów student zobowiązany jest do zdobycia 12 ECTS w czasie całych studiów (zasady odbywania zajęć uregulowane są odrębnymi przepisami).

Cudzoziemcy zobowiązani są do zaliczenia w pierwszym i drugim roku studiów pierwszego stopnia lektoratu języka polskiego w wymiarze 120 godzin (cztery semestry zajęć – po 30 godzin w każdym semestrze) kończącego się egzaminem potwierdzającym biegłość językową na poziomie B2; za zdanie egzaminu potwierdzającego biegłość językową cudzoziemiec otrzymuje 8 punktów ECTS. Zasady realizacji obowiązku, w tym możliwości zwolnienia z obowiązku uczęszczania na lektorat, regulowane są odrębnymi przepisami.

STUDIA NIESTACJONARNE

ROK STUDIÓW: I

SEMESTR: PIERWSZY

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Wstęp do filozofii	O				24		24	Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia starożytna	O	30	40				70	E/Zo	8	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Logika	O	16	316				632	E/Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Propedeutyka filozofii najnowszej	O				24		424	Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Metodyka pracy filozoficznej	O				15		15	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Socjologia I	O				15		15	Zo	2	socjologia	Wydział Nauk Społecznych
Język starożytny (łacina)	O					15	15	Zo	3	językoznawstwo	Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
Technologia informacyjna z elementami prawa własności intelektualnej	O				12		12	Zo	1	nauki prawne/nauki o komunikacji społecznej i mediach	Wydział Nauk Społecznych
BHP	O					4	4	Z	0		Dział bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							207 +4		31		
SEMESTR: DRUGI											
Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Filozofia średniowieczna	O	20	20				40	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Teoria argumentacji	O	16	16				32	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Socjologia II	O				20		20	Zo	3	socjologia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – antyk, średniowiecze, renesans*	OzW				15		15	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych

	OzW				15		15	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				15		15	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – lista ogólna*	OzW				15		15	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Język starożytny (łacina)	O					30	30	Zo	4	językoznawstwo	Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
Język nowożytny	O					30	30	Zo	0		Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							212		28		

ROK STUDIÓW: II

SEMESTR: TRZECI

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Etyka	O	20	20				40	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia XVII-XVIII w.	O	30	40				120	E/Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Metodologia ogólna	O				20		20	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – etyka, filozofia XVII-XVIII w., metodologia ogólna	OzW				15		15	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				15		15	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				15		15	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Translatorium z języka starożytnego (greka/łacina)	O					30	30	Zo	5	filozofia/ językoznawstwo	Wydział Nauk Społecznych
Język nowożytny	O					30	30	Zo	0		Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							235		28		

SEMESTR: CZWARTY

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Filozofia XIX w.	O	20	20				40	E/Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Klasyczna filozofia niemiecka	O	16	16				32	E/Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia współczesna	O	20	20				40	E/Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia społeczna	O	16	16				32	E/Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – klasyczna filozofia niemiecka, filozofia XIX w., filozofia współczesna	OzW				15		15	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				15		15	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				15		15	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – lista ogólna	OzW				15		15	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Język nowożytny	O					30	30	Zo	0		Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							234		29		

ROK STUDIÓW: III

SEMESTR: PIĄTY

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Ontologia	O	16	16				32	E/Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Epistemologia	O	16	16				32	E/Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Seminarium licencjackie	OzW			20			20	Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				15		15	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych

Przedmiot do wyboru – ontologia, epistemologia, filozofia nauki	OzW				15		15	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				15		15	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Język nowożytny	O					30	30	E	12		Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							159		34		

SEMESTR: SZÓSTY

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Estetyka	O	16	16				32	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia polska	O	16	16				32	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Seminarium licencjackie	OzW			20			20	Zo	10	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Translatorium z języka nowożytnego	O					15	15	Zo	2	filozofia/ językoznawstwo	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – estetyka, filozofia społeczna, antropologia filozoficzna	OzW				15		15	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				15		15	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				15		15	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru – lista ogólna	OzW				15		15	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							159		30		

* Przedmiot: obowiązkowy – O, do wyboru – W, obowiązkowy z wyborem – OzW (na przykład przedmioty, którym sumarycznie przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na danym kierunku i poziomie studiów)

Dodatkowe informacje:

Obowiązkowe szkolenie BHP do zrealizowania na I semestrze w formie e-learningowej, rozliczenie zaliczenia w semestrze I (zasady odbywania zajęć uregulowane są odrębnymi przepisami). W ramach lektoratów student zobowiązany jest do zdobycia 12 ECTS w czasie całych studiów (zasady odbywania zajęć uregulowane są odrębnymi przepisami).

Cudzoziemcy zobowiązani są do zaliczenia w pierwszym i drugim roku studiów pierwszego stopnia lektoratu języka polskiego w wymiarze 120 godzin (cztery semestry zajęć – po 30 godzin w każdym semestrze) kończącego się egzaminem potwierdzającym biegłość językową na poziomie B2; za zdanie egzaminu potwierdzającego biegłość językową cudzoziemiec otrzymuje 8 punktów ECTS. Zasady realizacji obowiązku, w tym możliwości zwolnienia z obowiązku uczęszczania na lektorat, regulowane są odrębnymi przepisami.

OBJAŚNIENIA

Formy realizacji zajęć:

W - wykład
Ć - ćwiczenia
S - seminarium
L - laboratorium
K - konwersatorium
Proj. - projekt
Ćw. - ćwiczenia terenowe
Ćw.l. - ćwiczenia laboratoryjne
Inne: np. Wr - warsztaty, L - lektoraty, Pr - praktyki,

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

E - egzamin
Ep - egzamin pisemny
T - test
Es. - esej
Proj. - projekt
Pr. - praca roczna
Z - zaliczenie
Zo - zaliczenie z oceną
Inne: np. UP - ustna prezentacja, R - raport

Załącznik nr 2

OGÓLNY OPIS PROGRAMU STUDIÓW	
Dane podstawowe	
Nazwa wydziału	Wydział Nauk Społecznych
Nazwa kierunku studiów/specjalności w języku polskim	Filozofia specjalność: Studia nad religiami i dialogiem międzykulturowym, specjalność: Filozofia nauki
Nazwa kierunku studiów/specjalności w języku angielskim	Philosophy specialization: Religious Studies and Intercultural Dialogue, specjalty: Philosophy of Science
Poziom studiów	II stopnia (magisterskie)
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne niestacjonarne
Liczba semestrów	4
Język, w którym prowadzone są studia	polski
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister
Rok akademicki, od którego obowiązuje program studiów	2024/2025
Uzyskiwane uprawnienia zawodowe (jeśli dotyczy)	---
Koncepcja kształcenia	
Cele kształcenia, wskazanie związku koncepcji kierunku studiów ze Strategią Rozwoju UWr	Program studiów II stopnia Filozofia pozostaje na wiele sposobów powiązany z misją UWr, wpisując się w cele strategiczne i operacyjne rozwoju uczelni. Ze swej istoty studia Filozofia stanowią obszar

kształtowania „otwartości, samodzielności, uczciwości i tolerancji” (Strategia rozwoju UWr na lata 2021-2030, s. 3), czyniąc ze wskazanych wartości zarówno przedmiot jak i ideę regulatywną sposobu studiowania. Naturalnym celem studiów Filozofia analogicznie jak samej filozofii jest „poszukiwanie prawdy, przekazywanie wiedzy i pielęgnowanie kultury” (Strategia..., s.3), kładących nacisk na wypracowywanie akceptacji różnorodności z jednoczesnym poszanowaniem tożsamości narodowej i regionalnej (por. Strategia..., s. 3). W ramach studiów wyjątkowe znaczenie uzyskuje dbałość o najwyższe standardy etosu badacza (Strategia..., s. 3) jako oddanego poszukiwaniu prawdy i propagowaniu prawdziwej wiedzy. Poprzez przybliżanie historycznej wielorakości sposobów podejmowania problematyki filozoficznej na przestrzeni dziejów i w obszarze różnych kultur oraz ich aksjologicznej różnorodności, studia w sposób szczególny kształtują tolerancję, życzliwość i poszanowanie godności. Same stając się miejscem spotkań różnych poglądów i kultur, czynią tym samym studentów otwartymi na współpracę i dialog z otoczeniem wpisują się w realizację wartości otwartości i gotowości na wyzwania, będących jedną z czterech kluczowych wartości opisanych w Strategii (Strategia..., s. 4). Również wartości takie jak synergia czy skuteczność i różnorodność (por. Strategia..., s. 4) znajdują w programie swoje źródło, kształci on bowiem absolwentów zdolnych do krytycznego ujmowania i twórczego rozwiązywania fundamentalnych dla bytu ludzkiego i jego świata problemów i konfliktów, w tym także o charakterze aksjologicznym. Jako posiadający solidne podstawy zdobywania wiedzy i krytycznego myślenia gotowi są do wypełniania funkcji ekspertów w różnych dziedzinach zmieniającej się rzeczywistości, absolwenci gotowi są zatem do wypełniania misji służebnej w obszarze społeczno-kulturowym (por. Strategia..., s. 4). Daje im to również kompetencje przydatne na rynku pracy (por. Strategia..., s. 4), są bowiem w stanie szybko osiągać kompetencje pozwalające zasilać eksperckie gremia w komisjach doradczych zajmujących się kształtowaniem i rozstrzyganiem kwestii aksjologicznie wrażliwych w różnych obszarach działalności w tym także gospodarczej przywykli do całościowego i holistycznego ujmowania wszelkich problemów, przed którymi staje współczesny człowiek. Powinno to prowadzić do zacieśniania związków z lokalnym otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspierając kształtowanie dobrych praktyk w przestrzeni publicznej i prywatnej (por. Strategia..., s. 5). Pozwala to uznać, iż studia Filozofia wpisują się w realizację celów operacyjnych 2.3 (Nowoczesne i międzynarodowe kształcenie oraz podmiotowość studentów) oraz 3.3 (Efektywna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym), w szczególności poprzez wpisywanie się w zadania 2.3.6. (Efektywne

	<p>kształcenie kompetencji przydatnych na rynku pracy), 2.3.9. (Tworzenie i promowanie oferty kształcenia przez całe życie), 2.3.10. (Tworzenie i promowanie oferty kształcenia w obszarze profesjonalnym), 2.3.11. (Dostrzeganie i wykorzystanie w kształceniu aspektów wielokulturowości oraz kwestii ekologicznych), 2.3.12. (Nauczanie i wzmacnianie interpersonalnych postaw tolerancji, życzliwości oraz godności innej osoby), 2.3.13. (Propagowanie etosu, kultury i motywacji uniwersyteckiej oraz aktywny udział studentów w życiu Uniwersytetu), 3.3.2. (Rozwój współpracy Uniwersytetu z organami władzy i administracji publicznej (rządowej i samorządowej)), 3.3.3. (Rozwój współpracy Uniwersytetu z podmiotami gospodarczymi i instytucjami otoczenia biznesu), 3.3.4. (Rozwój współpracy Uniwersytetu z instytucjami kultury, edukacji i sportu), 3.3.5. (Rozwój współpracy Uniwersytetu z organizacjami pozarządowymi).</p>
<p>Sylwetka absolwenta</p>	<p>Absolwent posiada zaawansowaną i pogłębioną wiedzę na temat kluczowych zagadnień filozofii oraz konkretnych tradycji filozoficznych oraz ich relacji do innych nauk. Potrafi myśleć krytycznie, prowadzić przemyślaną debatę, wykorzystywać podejścia interdyscyplinarne (bioetyka, socjologia). Posiada szeroką wiedzę na temat otaczającej rzeczywistości, w tym między innymi w odniesieniu do zjawisk w sferze kultury, polityki i ekonomii. Krytyczne myślenie i krytyczne podejście do procesów zachodzących we współczesnym świecie łączy z umiejętnością propagowania wiedzy w różnego rodzaju instytucjach: zarówno w obszarze kultury, nauki, jak i biznesu - i wspierania w nich konstruktywnych umiejętności współtworzenia, dialogu, rozwiązywania konfliktów, wrażliwości filozoficzne aspekty prowadzonych przedsięwzięć. Chodzi zatem o ukształtowanie osoby, która rozumie swoje środowisko moralne, kulturowe, cywilizacyjne, ekonomiczne i polityczne, i jest nastawiona na tworzenie i współtworzenie procesów dialogu, wzajemnego uznania i zrozumienia dla poprawy warunków komunikacji między ludźmi oraz rozumie relacje międzyludzkie i dba o wysokie standardy etyczne w otoczeniu społeczno-gospodarczym. W przypadku specjalności Studia nad religiami i dialogiem międzykulturowym, absolwent ma rozbudowaną i pogłębioną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie filozofii religii i kultury, zogniskowane na problemie dialogu międzykulturowego i międzywyznaniowego. Posiada umiejętność samodzielnej analizy, prezentacji i interpretacji tekstów filozoficznych, zwłaszcza z zakresu filozofii kultury, filozofii religii oraz filozofii społecznej i politycznej, a także twórczego i krytycznego myślenia oraz formułowania, przedstawiania i uzasadniania własnych poglądów; podstawy do samodzielnych poszukiwań światopoglądowych i etycznych, do tworzenia</p>

	<p>własnego obrazu świata i identyfikowania problemów i wyzwań współczesności. Specjalność Filozofia nauki daje absolwentowi w szeroką perspektywę interdyscyplinarną, pozwalającą na orientację w obszarach sytuujących się na styku filozofii i innych nauk, w tym kompetencję w ocenie podstaw historycznych, ontologicznych i metodologicznych wiedzy ludzkiej. Absolwent zna cele nauki i stosowane metody, dzięki którym może ona je realizować oraz jaki jest epistemologiczny i ontologiczny status treści wiedzy naukowej czyli czym są prawa i teorie naukowe – czy są to tylko teoretyczne konstrukcje, czy też opisują lub interpretują realnie zachodzące zjawiska w świecie przyrody i zjawiska społeczne. Charakter studiów we wszystkich specjalnościach nakierowany jest na kształtowanie kompetencji pogłębionej pracy analitycznej i praktycznych umiejętności związanych z aktywnością naukową, co pozwala na kontynuację studiów w ramach Kolegium Filozofii Szkoły Doktorskiej UWr oraz na podjęcie pracy w zawodach wymagających takiego przygotowania (administracja rządowa i samorządowa, organizacje społeczne, instytucje kultury, organizacje pomocowe, media itp.).</p>
<p>Wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych prowadzenia studiów.</p>	<p>Celem kierunku Filozofia II stopnia jest przekazanie pogłębionej wiedzy na temat idei etycznych i filozoficznych i ich wpływu na rozumienia różnych systemów i zjawisk współczesnego świata, ich wzajemnych relacji, ich obecności w różnych kulturach, ich dynamiki w relacjach do różnych kultur oraz ich roli w dialogu między różnymi systemami i postawami aksjologicznymi oraz różnymi kulturami. Pogłębiona wiedza powinna obejmować główne obszary zjawisk moralnych i struktur aksjologicznych w perspektywie głównych idei, koncepcji i nurtów filozofii w ogóle i jej subdyscyplin, ze uwzględnieniem filozofii praktycznej. Absolwenci będą posiadać zaawansowaną i pogłębioną wiedzę na temat kluczowych zagadnień filozofii oraz konkretnych tradycji filozoficznych oraz ich relacji do innych nauk. Powinni umieć myśleć krytycznie, prowadzić przemyślaną debatę, wykorzystywać podejścia interdyscyplinarne (bioetyka, socjologia). Główne zalety tego rodzaju kształcenia to stworzenie zorganizowanego, wszechstronnego i interdyscyplinarnego obrazu badań filozoficznych, wrażliwego na zachodzące zmiany w obrębie kultury i aktualne problemy funkcjonujące w świadomości i debacie publicznej, problem dialogu międzykulturowego, specyfiki dziedzictwa kulturowego oraz konfliktów wartości i uwarunkowanych nimi procesów społecznych. Efektem tej wiedzy jest wykształcenie umiejętności krytycznego myślenia i krytycznego podejścia do współczesnych procesów moralnych, a także umiejętność propagowania tej wiedzy w różnego rodzaju instytucjach: zarówno w obszarze kultury, nauki, jak i biznesu - i wspierania w nich konstruktywnych umiejętności współtworzenia, dialogu, rozwiązywania</p>

	konfliktów, wrażliwości na aksjologiczne aspekty prowadzonych przedsięwzięć. Mogłoby to służyć zatrudnieniu w instytucjach związanych z edukacją, mediami i sztuką, w organizacjach pozarządowych działających na styku kultur, takich jak organizacje zajmujące się pomocą uchodźcom, czy rozwiązujące konflikty między mniejszościami etnicznymi i religijnymi, ale także np. w instytucjach zajmujących się komercyjną lub niekomercyjną działalnością związaną z obszarami aksjologicznie nieobojętymi. Chodzi o ukształtowanie osoby, która rozumie swoje środowisko kulturowe i cywilizacyjne i jest nastawiona na tworzenie i współtworzenie procesów dialogu, wzajemnego uznania i zrozumienia dla poprawy warunków komunikacji między ludźmi oraz rozumie wymiar aksjologiczny relacji międzyludzkich i dba o wysokie standardy etyczne w otoczeniu społeczno-gospodarczym. Charakter studiów nakierowany jest również na kształtowanie kompetencji pogłębionej pracy analitycznej i praktycznych umiejętności związanych z aktywnością naukową, co pozwala na kontynuację studiów w ramach Kolegium Filozofii Szkoły Doktorskiej UWr.
Dziedzina(y) nauki, do której(ych) odnoszą się efekty uczenia się	dziedzina nauk humanistycznych 100%
Dyscyplina(y) naukowa(e), do której(ych) odnoszą się efekty uczenia się	filozofia 100%

PROGRAM STUDIÓW	
Nazwa wydziału	Wydział Nauk Społecznych
Nazwa kierunku studiów	Filozofia specjalność: studia nad religiami i dialogiem międzykulturowym specjalność: filozofia nauki
Poziom studiów	II stopnia (magisterskie)
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Program obowiązuje od roku akademickiego	2024/2025

1. Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych na podstawie efektów uczenia się.

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Dyscyplina wiodąca (dyscyplina, w której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się)
nauki humanistyczne	filozofia	---

2. Tabela procentowego udziału liczby punktów ECTS dla poszczególnych dyscyplin w łącznej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów.

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Procentowy udział liczby punktów ECTS dla poszczególnych dyscyplin w łącznej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów
nauki humanistyczne	filozofia	100%

3. Informacje ogólne o programie studiów.

Liczba semestrów	4
Liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów	120
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister
Forma studiów	stacjonarna niestacjonarna
Kod ISCED	0223
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć do wyboru	filozofia: 40 studia stacjonarne 40 studia niestacjonarne specjalność: studia nad religiami i dialogiem międzykulturowym: 62 specjalność: filozofia nauki: 42
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120 filozofia 115 specjalność: studia nad religiami i dialogiem międzykulturowym 120 specjalność: filozofia nauki
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych (nie mniej niż 5 ECTS)	5 filozofia 6 specjalność: studia nad religiami i dialogiem międzykulturowym 5 specjalność: filozofia nauki

Liczba punktów ECTS w ramach zajęć z lektoratu języka obcego nowożytnego	4
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć z lektoratu języka polskiego dla cudzoziemców na studiach w języku polskim lub studiach w języku angielskim	8
Liczba godzin, liczba punktów ECTS, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	30h / 5 ECTS zasady odbywania praktyk zgodne z regulacjami UWr; praktyki odbywają się w siedzibie interesariusza zgodnie z podpisaną umową o przeprowadzenie praktyk. (filozofia, specjalność: studia nad religiami i dialogiem międzykulturowym)
Łączna liczba godzin zajęć w programie studiów (z podziałem na poszczególne specjalności, jeśli dotyczy)	filozofia: 1010 studia stacjonarne 732 studia niestacjonarne specjalność: studia nad religiami i dialogiem międzykulturowym: 990 (960+30h praktyk) specjalność: filozofia nauki: 860

4. Opis efektów uczenia się zdefiniowanych dla programów studiów w odniesieniu do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomach 6-7 uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4.

KIERUNEK: Filozofia		
DYSCYPLINY NAUKOWE: filozofia 100%		
POZIOM KSZTAŁCENIA: 7 PRK		
PROFIL KSZTAŁCENIA: ogólnoakademicki		
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Symbol efektu uczenia się dla programu studiów	Po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku <i>Filozofia</i> absolwent uzyska efekty uczenia się w zakresie:	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK (<i>kody</i>)
WIEDZA		

K_W01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu miejsce i znaczenie filozofii w relacji do innych nauk i ma rozszerzoną wiedzę o specyfice przedmiotowej oraz metodologicznej filozofii lub wybranych, innych nauk	P7S_WG
K_W02	zna i rozumie zależności między filozofią i innymi naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin	P7S_WG
K_W03	ma pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, wiedzę szczegółową w zakresie podstawowych subdyscyplin filozoficznych: logiki, ontologii, epistemologii, etyki i estetyki (z zakresu objętego programem studiów) oraz filozofii nauki, religii i kultury	P7S_WG
K_W04	ma usystematyzowaną wiedzę w zakresie głównych rozwojowych kierunków subdyscyplin filozoficznych oraz rozumie złożone zależności zachodzące między subdyscyplinami i kierunkami	P7S_WG
K_W05	ma pogłębioną znajomość terminologii i strategii argumentacyjnych wybranej subdyscypliny bądź kierunku filozofii (również w języku obcym)	P7S_WG
K_W06	rozpoznaje podstawowe problemy współczesnej cywilizacji, kultury i nauki: ich kontekst, uwarunkowania i skutki na przykładzie zjawisk z zakresu filozofii	P7S_WK
K_W07	rozpoznaje ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności związanych z kierunkiem studiów, w tym zasady prawa autorskiego	P7S_WK
K_W08	zna podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	twórczo wykorzystuje wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji	P7S_UW
K_U02	analizuje złożone argumenty filozoficzne (również nietypowe), identyfikuje składające się na nie tezy i założenia, ustala zależności logiczne i argumentacyjne między tezami	P7S_UW
K_U03	samodzielnie określa stopień doniosłości stawianych tez dla badanego problemu lub argumentacji	P7S_UW
K_U04	wykrywa złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych i teorii naukowych a procesami społecznymi i kulturalnymi oraz określa specyfikę tych zależności	P7S_UW
K_U05	ujawnia wady i błędy logiczne wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz określa wpływ tych wad i błędów na perswazyjność argumentów	P7S_UW
K_U06	klarownie i precyzyjnie formułuje (w mowie i piśmie) złożone problemy filozoficzne oraz stawia i testuje hipotezy związane z problemami badawczymi	P7S_UW
K_U07	pisze teksty naukowe na podstawie samodzielnie i właściwie dobranej literatury źródłowej	P7S_UW

K_U08	stawia i bada hipotezy dotyczące normatywnego ugruntowania różnych instytucji społecznych oraz normatywnych uwarunkowań różnych zjawisk społecznych	P7S_UW
K_U09	prowadzi samodzielną pracę badawczą we współpracy z innymi profesjonalistami, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych oraz innowacyjne formułowanie i rozwiązywanie problemów badawczych	P7S_UK
K_U10	posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; samodzielnie tłumaczy z języka polskiego na wybrany język obcy własny tekst filozoficzny; samodzielnie tłumaczy z wybranego języka obcego na język polski tekst filozoficzny o zaawansowanej trudności	P7S_UK
K_U11	planuje i prowadzi debaty filozoficzne na tematy specjalistyczne, adresowane do zróżnicowanych odbiorców	P7S_UK
K_U12	organizuje pracę zespołu, współdziała w nim i sprawnie nim kieruje	P7S_UO
K_U13	samodzielnie pogłębia uzyskaną wiedzę, celowo i skutecznie stosuje w sytuacjach zawodowych zdobyte umiejętności komunikowania się; efektywnie dostosowuje i modyfikuje wiedzę i umiejętności do potrzeb zawodowych i społecznych	P7S_UU
K_U14	samodzielnie planuje i realizuje proces własnego uczenia się ze świadomością permanentnego charakteru tego procesu; inspiruje i organizuje proces uczenia się innych osób	P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	krytycznie ocenia posiadaną wiedzę (jej zakres i możliwości zastosowania w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych) i umiejętności	P7S_KK
K_K02	aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa filozoficznego i wykorzystywania go w rozumieniu wydarzeń społecznych, kulturalnych oraz związanych z uprawianiem i promowaniem wiedzy naukowej	P7S_KO
K_K03	od siebie i od innych wymaga przestrzegania zasad etyki i uczciwości intelektualnej, również w aktywnym rozwiązywaniu problemów etycznych (własnych i środowiska)	P7S_KR
K_K04	uczestniczy w życiu społecznym i kulturalnym, interesuje się nowatorskimi koncepcjami filozoficznymi w powiązaniu z innymi komponentami życia kulturalnego i społecznego	P7S_KO
K_K05	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, do współpracy i współdziałania, negocjacji, posługiwania się metodami i narzędziami zarządzania własną ścieżką kariery zawodowej	P7S_KO
K_K06	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym rozwijania dorobku zawodowego i podtrzymywania jego etosu	P7S_KR

Objaśnienie symboli:

PRK – Polska Rama Kwalifikacji

P6S_WG/P7S_WG – kod składnika opisu kwalifikacji dla poziomu 6 i 7 w charakterystykach drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji

K_W - kierunkowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy

K_U - kierunkowe efekty uczenia się w zakresie umiejętności
 K_K - kierunkowe efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych
 01, 02, 03 i kolejne - kolejny numer kierunkowego efektu uczenia się

5. Treści programowe.

Ip.	Nazwa przedmiotu	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu/modułu zajęć
1.	Antropologia filozoficzna	<p>Przedstawienie procesu kształtowania się relacji wielu gałęzi antropologii, biologii i filozoficznych koncepcji człowieka; relację pomiędzy filozoficznymi, psychologicznymi i antropologicznymi koncepcjami człowieka; filozoficzne dyskusje wokół pojęcia duszy, ducha, cielesności, osoby oraz związek pomiędzy biologicznym wyposażeniem człowieka i jego społeczno-kulturowym życiem; wyodrębnianie i uwypuklanie perspektywy autonomii myślenia, pojęcia ducha, wyrazu symbolicznego duchowości człowieka w konfrontacji z naturalizmem, biologizmem i psychologizmem wielu współczesnych koncepcji człowieka; refleksję nad krytycznymi ujęciami pojęć humanizmu i antropologizmu i samej antropologii filozoficznej jako takiej; krytyki sytuacji jednostki w społeczeństwie współczesnym („człowiek masowy”, „człowiek jednowymiarowy”, osobowość merkantylna); problemy „kresu człowieka”, postczłowieka.</p>	<p>K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03, K_K04, K_K06</p>
2.	Dzieje religii – Bliski i Daleki Wschód	<p>Zakres programowy zakłada przegląd kilku takich praktyk i kultów religijnych, które w niemal ostentacyjny sposób kontrastują z judeochrześcijańską tradycją religijną: kult przodków, lokalnych bóstw oraz Nieba w Chinach, chiński taoizm, hinduizm i buddyzm w Indiach, praktyki kultury religijne w rejonie Morza Śródziemnego, Egipcie i Mezopotamii, etc.</p>	<p>K_W03, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03</p>
3.	Dzieje religii – chrześcijaństwo wschodnie	<p>Moduł „Dzieje religii” ma na celu przedstawienie historyczno-kulturowej odrębności i związków między poszczególnymi religiami w aspekcie ich genezy i rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem roli filozofii w tym zakresie. Przedmiot stanowi wprowadzenie do wiedzy o chrześcijaństwie wschodnim: przede wszystkim – prawosławiu (tradycja wschodniorzymska), ale także rodzinie tzw. chrześcijaństwa przedchalcedońskiego (orientalnego) oraz obrządkach wschodnich katolicyzmu, w ujęciu ich kulturogennego oddziaływania; ujęcie prezentowane będzie w szczególności w kontekście kształtowania się duchowości chrześcijańskiego Wschodu, historii jego dogmatów, elementów sakramentologii, prawa kanonicznego, zasad życia monastycznego, związków z myślą filozoficzną (zwłaszcza w kontekście adaptacji pojęć filozofii starogreckiej w piśmiennictwie patrystycznym), tłem społeczno-politycznym, a również relacji z innymi religiami.</p>	<p>K_W03, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03</p>

4.	Dzieje religii – chrześcijaństwo zachodnie	Treści programowe: W ramach przedmiotu studenci zapoznają się z historyczno-kulturową odrębnością, omówione są związki między poszczególnymi religiami w aspekcie ich genezy i rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem roli filozofii w tym zakresie. Treść przedmiotu skupiona jest na wprowadzenie do wiedzy o chrześcijaństwie zachodnim: w szczególności w kontekście kształtowania się duchowości chrześcijańskiego Zachodu, jego związku z myślą filozoficzną (głównie scholastyczną) historii dogmatów Kościoła łacińskiego, kształtowaniu się prawa kanonicznego, zasad 5.życia monastycznego, liturgii. W trakcie zajęć uwzględnione zostaną konteksty kultury europejskiej i jej związku z Kościołem łacińskim, relacji myśli politycznej i doktryny Kościoła (z uwzględnieniem nadprzyrodzonego charakteru władzy królewskiej, relacji papieża i cesarstwa), a także podziału wewnątrz Kościoła Zachodniego (od Reformacji do współczesnych tradycjonalistycznych ruchów opartych na hipotezach teologicznych sedeprywacjonizmu i sedewakantyzmu). Zajęcia obejmują także omówienie idei prozelityzmu i podstaw dialogu ekumenicznego. W ramach zajęć wyodrębniono trzy ścieżki specjalizacyjne do wyboru dla studiujących: 1. Estetyka chrześcijańskiego Zachodu. 2. Ortodoksja i herezja. Badania nad rozwojem doktryny Kościoła Zachodniego. 3. Filozofia i teologia w Średniowieczu.	K_W03, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03
5.	Dzieje religii – islam	Wprowadzenie do wiedzy o religii islamu – jego dziejach, głównych elementach doktryny, obrzędach, nurtach, jak również o jego związkach z innymi kulturami i religiami. W szczególności islam będzie tu prezentowany z jednej strony jako jedna z wielkich tradycji monoteistycznych, posiadająca wspólne dziedzictwo z judaizmem i chrześcijaństwem, a z drugiej jako żywa, dynamiczna, ulegająca ciągłym przemianom „całościowa wizja i droga życia” dla ponad jednej czwartej ludności świata. W ramach niniejszego kursu wyodrębnione zostały dwie ścieżki specjalizacyjne: pierwsza dotycząca historii i dorobku cywilizacji muzułmańskiej, druga zajmująca się islamem współczesnym (obserwowanymi w jego obrębie zjawiskami, stojącymi przed nim wyzwaniem i kształtującymi go najnowszymi ideami, pomysłami teoretycznymi, projektami reform itd.).	K_W03, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03
6.	Dzieje religii – judaizm	Uporządkowana wedle kryteriów historycznych i systematycznych prezentacja głównych elementów doktryny judaistycznej. Na podstawie tekstów źródłowych jak i literatury przedmiotu, religia judaistyczna zostanie ukazana, jako jedna z wielkich tradycji monoteistycznych, posiadająca cechy wspólne i odróżniające ją od innych religii. W znacznej mierze na podstawie wybranych tekstów będą także ukazywane związki, zależności i różnice w obrębie samej filozofii żydowskiej, jak i te ujawniające się w dyskursie z kulturą i filozofią grecką i chrześcijańską.	K_W03, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03
7.	Epistemologia religii	ogólne informacje na temat filozoficznej teorii poznania; typy relacji poznawczej; relacja wiara-wiedza; kryteria wartości poznawczej wypowiedzi; rodzaje argumentacji religijnej; rodzaje doświadczeń; fideizm i racjonalizm; teologia naturalna; podstawowe spory z zakresu teorii poznania religijnego	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06,

			K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01
8.	Estetyka i sztuka w dialogu kultur	Celem zajęć jest wprowadzenie w problematykę międzykulturowości, transkulturowości i tożsamości kulturowej w kontekście sztuki i estetyki. Koncepcje sztuki i piękna w estetyce Zachodu stanowią punkt wyjścia dla analizy wybranych problemów cechujących ujęcia innych kultur – chińskiej, japońskiej, afrykańskiej i aborygeńskiej. Szczególne miejsce w programie zajmuje analiza i interpretacja prac Tanizakiego, Barthesa i Shustermana, podejmujących kluczową kwestię dialogu międzykulturowego, nie tylko pluralizmu kultur, ale i istotnego czynnika „przejścia”. W trakcie zajęć studenci powinni nabyć umiejętność analizy porównawczej najważniejszych kategorii estetycznych różnych kultur.	K_W03, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K02, K_K03
9.	Etyka badań naukowych	Na zakres problemowy zajęć składają się następujące zagadnienia: funkcje i charakter badań naukowych we współczesnym świecie oraz ich wpływ na rzeczywistość, status badacza i jego znaczenie, status oraz treść zasad dobrej praktyki badań naukowych, różnorodne rodzaje stosowanych w nauce nadużyć, relacja etyki badań naukowych do prawa autorskiego z uwzględnieniem m.in. problemu autoplagiatu oraz tzw. etyki cytatu, problemy relacji nauki z polityką oraz biznesem, a także problemy związane z udziałem ludzi oraz zwierząt w badaniach naukowych. Niniejsze zagadnienia będą omawiane w oparciu o wybrane lektury współczesnych badaczy przedmiotu, zaś jako ilustracje do diskutowanych treści przedstawione zostaną konkretne historyczne bądź współczesne przykłady.	K_W03, K_W05, K_W06, K_W07, K_W08 K_U04, K_U05, K_U08, K_U09, K_U11, K_U12, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03, K_K05, K_K06
10.	Etyka i religia	Celem zajęć jest zaznajomienie słuchaczy z niektórymi aspektami związków refleksji etycznej i religijnej na przykładach wybranych filozofów europejskich; namysł nad wzajemnym powiązaniem religii i etyki oraz granicą między nimi; wskazanie na konwergencję niektórych pojęć zakresu etyki i religii, takich jak dobro i zło, obowiązek, sumienie, sprawiedliwość, cnota, wolność. Treści programowe: związek etyki i religii na tle sporu Lutera i Erazma wokół kwestii wolnej woli; wiara jako zasada etyki (Luter), Chrystus jako wzór cnót i punkt odniesienia filozofii moralnej Erazma); Immanuel Kant: Bóg jako postulat rozumu praktycznego; religia historycznego objawienia a racjonalna religia moralna; rozum jako probierz dogmatu; etyka drogą do czystej religii rozumu; Soren Kierkegaard: absolutny obowiązek wobec Boga; etyka pierwsza (skończona, metafizyczna) i druga (nieskończona, religijna); autonomia etyki jako tego co ogólne; stadia na drodze życia: etyczne a religijne; paradoks wiary; Henri Bergson: religia i moralność otwarta (dynamiczna) a religia i moralność (statyczna); moralność otwarta (dynamiczna) a moralność zamknięta (statyczna); moralność społecznego obowiązku a moralność wezwania i wolności.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K02
11.	Etyka w nauce z elementami prawa	Wykład poświęcony będzie trzem blokom tematycznym: 1. Wyodrębnienie etyki jako dyscypliny filozoficznej. Podstawowe pytania etyczne. Przedmiot etyki. Etyka w perspektywie powinności, w perspektywie wartości i w perspektywie odpowiedzialności jako podstawowe paradygmaty uprawiania etyki. 2. Miejsce etyki	K_W01, K_W07 K_U08 K_K03

		<p>w uprawianiu nauki. Etyka obowiązku, etyka wartości i etyka odpowiedzialności jako podstawy podejmowania namysłu nad etycznym charakterem uprawiania nauki. Zmiana relacji między mocą wynikającą z rozwoju nauki a pojmowaniem możliwych konsekwencji ludzkich działań jako podstawa zmiany paradygmatu uprawiania etyki. Etyczne problemy prowadzenia badań i eksperymentów naukowych. Problemy etyczne wynikające z rozwoju medycyny i biotechnologii. Autorytet uczonego i jego ograniczoność. Nadużycia w nauce. Odpowiedzialność republiki uczonych. 3. Konsekwencje dla etyki i etycznego namysłu wynikające z rozwoju nauki. Czy nauki mogą rozwiązywać problemy etyczne? Czy etyka może zostać zakwestionowana przez rozwój nauk? Etyka środowiskowa jako pochodna rozwoju holistycznego i interdyscyplinarnego ujmowania świata. Ćwiczenia poświęcone będą analizie szczegółowych kwestii związanych z przedstawianymi w ramach wykładów trzema blokami tematycznymi w oparciu o teksty filozoficzne, naukowe, sprawozdania z badań, teksty publicystyczne, kodeksy zawodowe i inne dokumenty odnoszące się do relacji między nauką a etyką.</p>	
12.	Filozofia ekonomii	<p>Zdobycie, uporządkowanie oraz rozpatrzenie praktycznych implikacji wiedzy na temat wzajemnych relacji między filozofią a szeroko rozumianą „rzeczywistością ekonomiczną” czy „życiem gospodarczym” (zarówno od strony zjawisk, wydarzeń i procesów gospodarczych, instytucji i zasad organizacyjnych, jak i ujęć teoretycznych – i w perspektywie historycznej, i systematycznej). Filozoficzne aspekty ekonomii i rynku; ontologiczne i epistemologiczne wymiary badań i refleksji nad gospodarką z perspektywy filozoficznej; relacje między społeczeństwem a gospodarką; reafirmacja problematyki ekonomicznej jako niezbywalnego komponentu dziejów i „przedmiotu filozofii”; filozofia ekonomii (metaekonomii), metodologia nauk o gospodarce (teoria użyteczności, paradygmat teorii wyboru, model człowieka jako homo economicus, ekonomii behawioralna, wartościowanie w teoriach ekonomicznych i „rzeczywistości gospodarczej”, zagadnienie dobrobytu; przedmiot i metoda ekonomii, analiza podstawowych kategorii normatywnych ekonomii (wzrost, rozwój), zagadnienia intersekcjonalności (ekonomia, feminizm, ekologia), globalnych relacji ekonomicznych oraz dystrybucji zasobów.</p>	<p>K_W01, K_W02, K_W03, K_W05, K_W06, K_W07, K_W08 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03</p>
13.	Filozofia historii	<p>Celem przedmiotu jest ukazanie dziejowości świata, jak również obecności tejże dziejowości w naszej percepcji i rozumieniu świata, człowieka i całej duchowej kultury. W szczególności istotna jest tu wykładnia pojęcia historyzmu. Procesy dziejowe prezentowane są w ramach dwóch podstawowych paradygmatów: klasycznego (realistycznego) i zróżnicowanych modeli nieklasycznych od Hegla, Marksa po Heideggera i Fukuyamę. Najważniejsze zagadnienia to: czasowość i dziejowość, kryzys relatywistyczny, historyzm jako jedna z najważniejszych opcji metodologicznych w zarówno w filozofii i naukach humanistycznych, jak i społecznych i politycznych.</p>	<p>K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03</p>
14.	Filozofia kultury	<p>Celem kursu jest sprecyzowanie pojęcia „kultury” oraz wyspecyfikowanie filozoficznego jej ujęcia w odróżnieniu od ujęć antropologicznego, socjologicznego,</p>	<p>K_W01, K_W02, K_W03, K_W05, K_W06, K_W07</p>

		historycznego, kulturoznawczego i in. Na zajęciach będą analizowane główne problemy wiążące się z kulturą oraz wybrane stanowiska, jakie pojawiły się w związku z nimi, kształtowanie się filozofii kultury jako autonomicznej dyscypliny filozoficznej, miejsce i rola kultury w społeczeństwie, kultura w świecie administrowanym”, proces umasowienia kultury, krytyka i obrona kultury masowej, semioza kultury; Kultura-natura – pozorna opozycja?; Kultura i cywilizacja; Człowiek jako istota kulturotwórcza (animal symboli cum); Transkulturowość.	K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K02, K_K04, K_K06
15.	Filozofia medycyny	Wykład obejmuje problematykę z zakresu wyszczególnionych poniżej bloków tematycznych i realizuje model poznania zintegrowanego w zakresie wiedzy interdyscyplinarnej, w którym procesy edukacyjne polegają na aktywności „operacyjno-heurystycznej” studenta (w przeciwieństwie do poznania „kontenerowego”: gromadzenia informacji). Prezentowane treści mają charakter dyskursywny, podkreślają wagę rewolucji naukowej i odkrywczości w naukach medycznych i naukach o zdrowiu, co pozwala studentowi rozwijać wyobraźnię naukowo-badawczą, pokonywać stereotypy, dokonywać konwersji języków naukowych i integrować wiedzę, rozwiązywać problemy społeczne. Problematyka obejmuje zagadnienia: 1. Fenomen życia i zdrowia (M. Scheler). 2. Zawartość treściowa pojęć: „choroba”, „zdrowie”, „ochrona”, „profilaktyka” i metodologia nauk zintegrowanych w medycynie (Hipokrates, H. Sigerist, K. Dąbrowski, A. Maeder, H. Driesch). 3. Normalne i patologiczne (G. Canguilhem). 4. Neopozytywistyczny paradygmat medycyny (R. Virchow, K. Rokitansky). 5. Witalizm (G. Canguilhem, M. Foucault). 6. Psychoanaliza i opór pacjenta (Z. Freud, A. Dubik). 7. Paternalizm w leczeniu a personalizacja medycyny i arte terapia; zaangażowana filozofia zdrowia (Wł. Biegański, J. Pieter, J. Aleksandrowicz). 8. Psychiatria aksjologiczna (A. Kępiński, J. Mitarski). 9. Transgresja a rozwój psychofizyczny (K. Dąbrowski, J. Kozielski, E. Fromm). 10. Waleologia – wzmacnianie i potęgowanie zdrowia (E. Bulicz, I. Muravov), Nauki społeczne w medycynie – idee zdrowego społeczeństwa (E. Fromm). 11. Ekofilozofia i sumienie ekologiczne w naukach o zdrowiu (H. Skolimowski, J. Aleksandrowicz). 12. Seksualność a zdrowie ((A. Schopenhauer, Z. Freud, W. Reich, A. Kępiński). 13. Medycyna a bioetyka – na przykładzie diagnostyki prenatalnej (S. Bevely). 14. Paradygmaty medycyny Dalekiego Wschodu – na przykładzie buddyjskiej idei długowieczności (Konfucjusz, D. Rajd). 15. Ultratechnologia w medycynie inwazyjnej i farmakoterapia a medycyna naturalna (N. Postman, J. Naisbitt, M. Szyszkowska). 16. Metoda operatywno-heurystyczna nauczania w szkołach lekarskich (Wł. Sedlak, J. Aleksandrowicz).	K_W06
16.	Filozofia nauk ekonomicznych	Wprowadzenie. Filozofia a ekonomia: status, charakter i struktury wzajemnych powiązań. Część I. Filozoficzne aspekty ekonomii, rynku i „życia gospodarczego”: 1. Filozofia w obrębie historii myśli ekonomicznej i teoriach ekonomicznych. 2. Historia i status filozoficznej refleksji nad gospodarką i ekonomią.- Klasyczne koncepcje bogactwa i życia gospodarczego (praca, produkcja, towary, wymiana, konsumpcja). - „Duch kapitalizmu” i „indywidualizm posiadaczy” a narodziny nowoczesności. 3.	K_W01, K_W02

		<p>Współczesne debaty na temat sprawiedliwości dystrybucyjnej i egalitaryzmu trafu („prosty egalitaryzm”). 4. Rynek a społeczeństwo (rewolucje przemysłowe, „fikcyjne towary”, narodziny społeczeństwa rynkowego, „wielka transformacja” – ochrona czy zniszczenie społeczeństwa?) 5. Gospodarka, rynek, funkcjonowania, zdolności ludzkie – wolność jako rozwój. Część II. Filozofia ekonomii między metodologią i filozofią nauki a badaniami nad epistemologicznym, ontologicznym i normatywnym wymiarem życia gospodarczego, społeczeństwa, państwa i instytucji ekonomicznych 1. Wyzwania metodologiczne. - Ekonomia pozytywna a ekonomia normatywna. - Modele ekonomiczne (epistemologia, ontologia a wyjaśnianie w ekonomii). - Ekonometria a przyczynowość. - Granice aksjomatyzacji i imperializmu ekonomicznego. 2. Systematyczna filozofia ekonomii. - Teorie użyteczności, racjonalności, preferencji i racjonalnego wyboru (wyboru społecznego). Ekonomiczne i filozoficzne teorie działania. - „Homo economicus” i „niewidzialna ręka rynku” – interes własny, bezstronny obserwator czy współodczuwanie i zobowiązania wzajemne? - Wartościowanie działań, skutków, instytucji i procesów ekonomicznych (etyka ekonomii). - Zwrot technologiczny, pomiary, badania empiryczne i „nowy realizm” w ekonomii. 3. Filozofia makroekonomii. - Cykle gospodarcze, wahania koniunktury, pieniądz, inflacja, deflacja, rynek pracy, stabilność. - Sprawiedliwość podatkowa. 4. Ekonomia bez praw – kryzys w ekonomii? 5. Perspektywy ekonomii dobrobytu. - Ekonomiczna rekonfiguracja i reafirmacja teorii sprawiedliwości: od maksymalizacji, równowagi, kardynalizacji i optymalizacji do różnicowania i priorytaryzmu („złożony/relacyjny egalitaryzm”).</p>	
17.	Filozofia nauk humanistycznych	<p>1. Wprowadzenie. Namysł nad pojęciem nauk humanistycznych, ich specyfiką na podstawie „sporu z przyrodoznawstwem” o właściwą metodę badawczą: wyjaśnianie czy rozumienie? Zapoznanie się z głównymi stanowiskami badawczymi występującymi we współczesnych naukach humanistycznych: pragmatyzmem, hermeneutyką, socjologią wiedzy, podejściem semiotycznym, historycznym, psychoanalitycznym, strukturalistycznym, dekonstrukcyjnym. 2. Krytyka rozumu historycznego. Problemy: kryzys kultury europejskiej; krytyka rozumu instrumentalnego; elementarne i wyższe formy rozumienia; pojęcie ducha obiektywnego; historyczność; dwie koncepcje uprawiania historii - problem metodologii badań historycznych. 3. Materialistyczna interpretacja dziejów (K. Marks, Szkoła Frankfurcka). Problemy: materializm historyczny; materializm dialektyczny; krytyka kultury współczesnej: problem reifikacji, alienacji i fałszywej świadomości; społeczne korzenie myślenia: ideologia i utopia. 4. Filozofia jako sztuka podejrzeń (F. Nietzsche) Problemy: nihilizm jako konsekwencja „śmierci Boga”; interpretacjonizm: poznanie jako interpretacja; prawda jako metafora; krytyka kultury, religii, nauki, idei nowoczesnych; problem woli mocy. 5. Psychoanalityczna interpretacja kultury. Problemy: świadomość i nieświadomość; interpretacja psychopatologii życia codziennego; dialog i represja; krytyka jako źródło cierpienia; symboliczny charakter rzeczywistości; funkcja i pole mowy i mówienia. 6. Kryzys kultury europejskiej. Zderzenie „niemieckiego</p>	K_W01, K_W02

determinizmu" z „angielskim empiryzmem” - O. Spengler kontra A. Toynbee. Czy mamy do czynienia ze „zmierzchem Zachodu”? Symptomy słabnięcia Zachodu. A może kultura europejska jest „cywilizacją w stanie próby”? 7. Narodziny filozofii hermeneutycznej Problemy: istota hermeneutyki jako sztuki interpretacji (rozumienia); zadanie sztuki rozumienia - pokonywanie dystansu, obcości, przełamywanie schematów pojęciowych; stan filozofii współczesnej – zwroty: językowy, interpretacyjny, konwersacyjny; interpretacjonizm w naukach humanistycznych. Pytanie o metafizyczne źródła kultury europejskiej; zadanie destrukcji tradycji; idea ontologii fundamentalnej; pytanie o jestestwo, rola nastroju i nastawienia w interpretacji; prestruktura rozumienia, krytyka racjonalności instrumentalnej, granice poznania naukowego; problem związku języka i myślenia. 8. „Prawda” a „metoda” w filozofii H.-G. Gadamera. Problemy: poznanie w naukach przyrodniczych i humanistycznych; granice poznania naukowego – prawda „poza metodą”; poznanie historyczne jako samopoznanie; przesądowa struktura rozumienia; dialektyka pytania i odpowiedzi; historyczność i językowość myślenia; dyskusje z E. Bettim, J. Habermasem, J. Derridą. 9. Antropologia kultury jako perspektywa badawcza. Pojęcie społeczeństwa, system, definicje kultury, cechy kultury, wzór kultury, ethos, eidos, kręgi kulturowe, język, symbol, mit, znaczenie, kontekst społeczny. Główne stanowiska antropologii kulturowej - ewolucjonizm, dyfuzjonizm, funkcjonalizm, szkoła kultury i osobowości, strukturalizm, postmodernizm. 10. Amerykańska szkoła „kultury i osobowości” - język, kultura, osobowość, funkcje języka, związek między językiem a rzeczywistością społeczną, przekład, relatywizm językowy, hipoteza Sapira-Whorfa. Konfiguracjonizm, pojęcie kultury jako względnie samodzielnej całości. Koncepcja „wzoru kulturowego” jako podstawowej zasady organizującej zachowanie, odczuwanie, myślenie ludzi danej kultury. 11. Strukturalistyczna i poststrukturalistyczna metoda interpretacji kultury (C. Levy-Strauss, M. Foucault, J. Derrida) Problemy: teoria języka de Saussure’a; pojęcie struktury, opozycji binarnych; społeczeństwo jako system symboliczny; pojęcie dyskursu; archeologia wiedzy; metoda dekonstrukcji: różnia, nierozstrzygalni. 12. Spór o granice interpretacji. Problemy: interpretacja obiektywna (D. Hirsch); pytanie o Czytelnika Modelowego; problem nadinterpretacji – interpretacje paranoidalne (U. Eco); idea swobody interpretacyjnej (R. Rorty); problem wspólnoty interpretacyjnej (S. Fish). 13. Historiozoficzno-polityczne diagnozy współczesności. Problem „końca historii” i demokracji liberalnej jako zwieńczenia rozwoju (F. Fukuyama). „Zderzenie cywilizacji” jako alternatywa dla koncepcji „końca historii” (S. Huntington). Podwójne zagrożenie demokracji - „Dżihad” kontra „McŚwiat” (B. Barber). 14 Dyskusje wokół problemu paradygmatu, matrycy dyscyplinarnej (symboliczne uogólnienia, modele, okazy), schematu pojęciowego, relatywizmu, granic rozumienia, przekładalności, niewspółmierności. 15. Postmodernistyczna diagnoza kultury - interpretatywna teoria kultury, „gęsty opis”, ramy interpretacyjne. Problem „kondycji ponowoczesnej”,

		koniec „wielkich narracji”, „pradawcy” i „tłumacze”, niewspółmierność schematów pojęciowych, problem relatywizmu, krytyka „rozumu cynicznego”.	
18.	Filozofia nauk przyrodniczych	1. Wprowadzenie do przedmiotu – charakterystyka podstawowych dziedzin filozofii. 2. Specyfika nauk przyrodniczych – przedmiot, metodologia, filozoficzne implikacje. Związki filozofii z naukami przyrodniczymi. 3. Geneza oraz podstawowe problemy współczesnych nauk przyrodniczych. 4. Funkcja, cechy i status eksperymentów we współczesnych naukach przyrodniczych. 5. Struktura teorii w naukach przyrodniczych (na przykładzie teorii ewolucji). 6. Epistemologiczny i ontologiczny status teorii (praw/twierdzeń) naukowych w naukach przyrodniczych. 7. Rola teoretycznych (uteoretyzowanie) oraz filozoficznych (metafizycznych) założeń we współczesnych naukach przyrodniczych. 8. Znaczenie kategorii prawdy w naukach przyrodniczych. Wielość koncepcji, definicji i teorii prawdy.	K_W01, K_W02
19.	Filozofia nauk społecznych	Treści programowe 1. Indukcjonizm i konsekwencjalizm w naukach społecznych – utylitaryzm. 2. Falsyfikacjonizm Karla R. Poppera w naukach społecznych – społeczeństwo otwarte. 3. Teoria racjonalnego wyboru w naukach społecznych. 4. Racjonalność instrumentalna i odczarowanie – Max Weber. 5. Hermeneutyka podejrzeń jako krytyka społeczna – marksizm, szkoła frankfurcka. 6. Zwrot językowy a nauki społeczne. 7. Racjonalność jako kompetencja wspólnotowa – komunitaryzm. 8. Problem wartościowań w nowoczesnych pluralistycznych społeczeństwach – liberalizm polityczny. 9. Fenomenologiczna refleksja nad społeczeństwem i polityką – Hannah Arendt. 10. Analizy wiedzy-władzy – Michel Foucault. 11. Epistemologie feministyczne. 12. Kartograficzna metoda Rosi Braidotti – próba zmapowania postczłowieczeństwa. 13. Amodernizm Bruno Latoura – przeciwko dualizmowi nauki i społeczeństwa. 14. Antropocen – w stronę sojuszu nauk społecznych i przyrodniczych? 15. Miejsce wartości estetycznych w refleksji nad społeczeństwem.	K_W01, K_W02 K_K02
20.	Filozofia nauki	Zajęcia mają na celu przedstawienie szerokiej panoramy filozofii nauki. Student zapozna się z zagadnieniem związków między namysłem filozoficznym i nauką. Podczas trwania kursu zostaną omówione w porządku chronologicznym najważniejsze idee filozofii nauki: neopozytywistyczny ideał nauki (M. Schlick, R. Carnap), konwencjonalizm (K. Ajdukiewicz), racjonalizm krytyczny i falsyfikacjonizm (K. R. Popper), program rewolucji naukowych (T. Kuhn), teoria programów badawczych (I. Lakatos), konstruktywizm (L. Fleck, B. Latour)	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K02, K_K04, K_K06
21.	Filozofia polityki	Celem zajęć jest prezentacja podstawowych pojęć i doktryn filozofii polityki, od czasów starożytnych do współczesności. Meta-teoretyczne ustalenia stanowią podstawę do historycznego wykładu wiodących koncepcji polityki jako zarządzania społeczeństwem. Polityka jest rozumiana jako sposób organizacji władzy społecznej i zarządzania społeczeństwem. Omówione definicje to m.in. polityka jako wojna i jako kontynuacja wojny innymi środkami (Clausewitz, Schmitt, Foucault). Historyczna	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06,

		część zajęć obejmuje wybrane koncepcje filozofii społecznej: Platon, Arystoteles, Św. Tomasz, Machiavelli, Kant, Hegel, Marks. Teorie umowy społecznej: Hobbes, Locke, Rousseau, Rawls. Problemy współczesnej filozofii polityki zostaną omówione na podstawie rozległej problematyki wyłaniającej się w sporze między współczesnym liberalizmem i komunitaryzmem.	K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K06
22.	Filozofia polska XX w.	Zajęcia poświęcone będą prezentacji wybranych stanowisk zagadnień i postaci obecnych w Polskiej Filozofii XX wieku. Zajęcie poświęcone będą w szczególności prezentacji mniej znanych postaci i tekstów. Pozytywizm krytyczny i metafizyka doświadczalna. Filozofia pracy jako filozofia życia. Stanisław Brzozowski. Pesymizm spotęgowany. Marian Zdziechowski. Filozofowie zapoznani. B. Miciński i K.L. Koniński. W walce o metafizykę: Monadyzm biologiczny i Teoria Absolutu. Stanisław Ignacy Witkiewicz. Benedykt Bornstein. Kultura jako świat wartości i środowisko życia człowieka. Florian Znaniecki. Henryk Elzenberg. Tadeusz Czeżowski. Roman Ingarden.	K_W03, K_W06, K_W07 K_U01, K_U04, K_U05, K_U06, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03, K_K04, K_K06
23.	Filozofia przyrody	Charakterystyka filozofii przyrody; filozofia przyrody a filozofia nauk przyrodniczych i filozofia techniki; filozofia przyrody a nauki przyrodnicze, autonomiczność filozofii przyrody, aspekty teoretyczno-metodologiczne, podstawowe problemy filozofii przyrody, jońska filozofia przyrody, arystotelizm, alchemia, renesansowa filozofia przyrody, mechanicyzm, niemiecka filozofia przyrody, rola mitu, metafizyki, filozofii i nauki w kształtowaniu filozoficznych poglądów na przyrodę, metafizyczne i naukowe źródła filozofii przyrody, analityczność i synteza, redukcjonizm i holizm, teoria emergencji, zasada antropiczna, „hipoteza Gai”, ewolucja i obecna interpretacja podstawowych pojęć filozofii przyrody; przestrzeń, czas, ruch, materia; przyczynowość, prawa przyrody, życie, ewolucja, sfera psychiczna; człowiek wobec natury; człowiek jako psychofizyczny i umysłowy podmiot poznania oraz element świata przyrody, umysł i sztuczna inteligencja.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K02, K_K04, K_K06
24.	Filozofia religii	Zdobycie i uporządkowanie wiedzy na temat religii i filozoficznej refleksji nad religią. Poruszone będą następujące zagadnienia: religia monoteistyczna i religie politeistyczne; uczucie religijne a kult; uczucie religijne a rozum; uczucie religijne jako akt poznawczy; religijne a priori; religia jako zasadniczy element ducha; religia jako element w obrębie rozumu; różnorodność doświadczeń religijnych; doświadczenia religijna a środki psychoaktywne; natura aktu religijnego; religia dynamiczna i religia statyczna; doświadczenie mistyczne; język religijny i język religii; gry językowe jako narzędzie rozumienia religii, postawa religijna; krytyka religii; ateizm, agnostycyzm, apateizm; nowe ścieżki religii (słaba religia, mała religia, postreligia).	K_W01, K_W02, K_W03, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03, K_K06
25.	Filozofia religii I	Zdobycie i uporządkowanie wiedzy na temat religii i filozoficznej refleksji nad religią. Poruszone będą następujące zagadnienia: religia monoteistyczna i religie politeistyczne; uczucie religijne a kult; uczucie religijne a rozum; uczucie religijne jako akt poznawczy; religijne a priori; religia jako zasadniczy element ducha; religia jako element w obrębie rozumu;	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14

			K_K01, K_K03
26.	Filozofia religii II	Zdobycie i uporządkowanie wiedzy na temat religii i współczesnej refleksji filozoficznej. Poruszone będą następujące zagadnienia: różnorodność doświadczeń religijnych; doświadczenia religijna a środki psychoaktywne; natura aktu religijnego; religia dynamiczna i religia statyczna; doświadczenie mistyczne; język religijny i język religii; gry językowe jako narzędzie rozumienia religii, postawa religijna; krytyka religii; ateizm, agnostycyzm, apateizm; nowe ścieżki religii (słaba religia, mała religia, postreligia).	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03
27.	Filozofia sztuki	Wykłady: W trakcie wykładów przedstawione zostaną następujące zagadnienia: 1. historia relacji między sztuką i nauką (na przykładzie gabinetu osobliwości jako historycznego modelu <i>art&science</i> oraz XIX-wiecznych inspiracji między sztuką a psychologią, techniką i teorią ewolucji); 2. wzajemnego wpływu sztuk i nauk o percepcji (od starożytności po nowożytność, w eksperymentalnej psychologii percepcji i Gestalttheorie oraz estetyce empirycznej; poprzez forsowanie współczesnych kategorii intermedialności oraz interaktywności w teorii i praktyce sztuki mediów; po ponowoczesne podważenie paradygmatu wzrokocentryzmu); 3. „archeologii” i „futurolologii” współczesnej sztuki mediów (stare vs. nowe media; protezy i ekstensje technologiczne w kulturze i w sztuce XX i XXI wieku); 4. sztuki i ekologii (pojęcie i krytyka antropocenu, permakultura, mikrotopie i habitaty, estetyka żywiołów). Warsztaty: Warsztaty stanowią praktyczne uzupełnienie wykładów. W grupach złożonych ze studiujących filozofię i sztukę poruszać będziemy kwestie: 1. funkcji sztuki (w perspektywie antropologii filozoficznej i ewolucjonizmu), jej „niełudzkości” (<i>bio-art</i> i sztuka robotyczna oraz <i>AI</i>); 2. estetyczno-artystycznego odrotu od antropocentryzmu ku transhumanizmowi; 3. związków sztuki i ekologii w wybranych, konkretnych projektach.	K_W02, K_W06 K_U01, K_U04, K_U09 K_K04
28.	Filozofia techniki	1. Filozoficzne teorie techniki – semiotyczna, analityczna, fenomenologiczna, hermeneutyczna, instrumentalna, krytyczna, zintegrowana. 2. Zakres pojęciowy „techniki” – rys historyczny i definicje. 3. Relacja między nauką i techniką. Pojęcie technonauki. 4. Kluczowe kwestie – status ontologiczny technofaktów i artefaktów, projektowanie(<i>designing</i>), społeczne szacowanie szans i zagrożeń. 5. Pytania o technopol- czy zwycięstwo techniki nad kulturą jest definitywne? 6. Kultura techniki.	K_W04, K_W06 K_U04
29.	Filozofia umysłu	Wprowadzenie do filozofii umysłu: czym jest filozofia umysłu; filozofia umysłu a inne dyscypliny; Potoczne rozumienie umysłu, jego struktury i funkcji; podstawowe pojęcia odnoszące się do umysłu; Relacja umysł ciało: rozwiązania dualistyczne, monistyczne i sceptyczne; Struktura świadomości; zagadnienie intencjonalności; reprezentacje mentalne; Myśl a język; umysł a komputer; problem tożsamości osobowej.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W05, K_W06 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U13, K_U14 K_K01, K_K06

30.	Główne zagadnienia epistemologii	Zadaniem przedmiotu jest rozwinięcie i uzupełnienie wiedzy studenta z zakresu teorii poznania. W trakcie wykładu omówione zostaną główne spory toczone w obrębie epistemologii, które można ująć w hasłach: realizm vs. idealizm, aprioryzm vs. empiryzm, absolutyzm vs. relatywizm, wiedza vs. wiara. Omówienie tych sporów umożliwi słuchaczom zagłębienie się w szczegółowe zagadnienia teoriopoznawcze związane z zagadnieniem źródeł poznania, przedmiotu poznania, granic poznawczych, teorii prawdy, problemów uzasadniania i typów wiedzy.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K02, K_K03, K_K06
31.	Główne zagadnienia estetyki	Treści programowe: Kurs składa się z części metodologicznej, w której analizuje się historyczne kształtowanie się przedmiotu estetyki, w tym np. sztuki, piękna, dzieła sztuki w powiązaniu z aesthesis oraz części historyczno-problemowej (kształtowanie się przedmiotu estetyki). Całość ma charakter ogólnego wprowadzenia do estetyki poprzez zaprezentowanie takich zagadnień jak: estetyka jako dyscyplina akademicka (Baumgarten i po Baumgartenie), sytuacja estetyczna (wg Marii Gołaszewskiej – ujęcie teoriosystemowe), zapoznanie z wybranymi aspektami estetyki: Dzieło sztuki, Twórczość, Przeżycie estetyczne, Koncepcja intencjonalnej natury dzieła sztuki R. Ingardena, Teoria wartości estetycznych (elementy ogólnej teorii wartości), Subiektywizm i obiektywizm, Estetyczne klasyfikacje wartości. W trakcie zajęć omawiane są także zagadnienia z zakresu estetyki z uwzględnieniem jej związków ze sztuką, z wartościowaniem dzieł sztuki, a także z oddziaływaniem sztuki na sferę kultury.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U06, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03
32.	Główne zagadnienia etyki	Zajęcia poświęcone będą rozważaniu wokół następujących pól problemowych. Odrębność etyki jako dziedziny filozofii. Jej przedmiot i pytania podstawowe. Powinność (obowiązek) jako fundament etyki. Sąd o wartości, norma, ocena. Wartość (dobro) jako fundament etyki. Życie w ujęciu etycznym. Ontyczne warunki etyczności. Odpowiedzialność. Zasadniczym punktem odniesienia wykładu będzie fenomenologia jako radykalny sposób podejmowania problematyki etycznej. Odmienne perspektywy ujmowania namysłu etycznego będą ukazywane w zestawieniu z perspektywą fenomenologiczną. Porządek wykładu wyznaczało będzie dokonujące się w namyśle etycznym przejście od ujmowania jako fundamentu i rdzenia filozofii praktycznej zrazu obowiązku, następnie wartości a ostatecznie odpowiedzialności. Wykład będzie także próbą wskazania na znaczenie podejmowanej problematyki dla mierzenia się z etycznymi wyzwaniami współczesności.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03, K_K05, K_K06
33.	Główne zagadnienia ontologii	Zmienność bytu: zagadnienie tożsamości w zmianie i jej przemian ("okręt Tezeusza", kwestia tożsamości osobowej). Problem realności czasu: zagadnienie obiektywności tensów (przeszłość-teraźniejszość-przyszłość). Kauzalne teorie czasu a problem (an)izotropowości czasu; Zagadnienie uwarstwienia bytu realnego. Zależności warstw bytowych: prawa układu warstwowego kategorii i prawa zależności kategorialnych. Wzajemne oddziaływanie, jego granice i zagadnienie jedności wszechświata. Kwestia istnienia bytów absolutnie prostych. Problem nieskończoności czasowej oraz	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14

		przestrzennej wszechświata. Ontologia bytu absolutnego (istnienie pierwotne, samoistne, samodzielne i niezależne). Ontologia Boga ze szczególnym uwzględnieniem ontoteologii chrześcijańskiej oraz Heglowskiej filozofii ducha. Ontologia bytu społecznego (Marksowska krytyka ekonomii politycznej, teoria wartości opartej na pracy, historiozoficzne zagadnienie postępu, historyzm i historycyzm). Problem wolności ludzkiej w perspektywie ontologicznej: determinizm jednoznaczny oraz determinizm statystyczny a wolność. Byt a wartość i powinność – elementy ontologii moralności.	K_K01, K_K03, K_K06
34.	Hermeneutyka dialogu	Wprowadzenie terminologiczne: „filozofia dialogu”, „hermeneutyka”, „hermeneutyka dialogu”. Hermeneutyka – nauką i sztuką interpretacji. Szersze i węższe użycia tych terminów współcześnie. Filozoficzne odmiany hermeneutyki (F. Schleiermachera, W. Diltheya, M. Heideggera, H-G. Gadamera, P. Ricoeura) i ich wpływ na kształt hermeneutyki dialogu. Rola hebrajskiej tradycji: M. Bubera, F. Rosenzweiga, E. Levinasa w zaakcentowaniu osobistych więzi jako konstytutywnych w każdej formie dialogu: człowieka z Bogiem, człowieka z człowiekiem, człowieka z przyrodą. Klasyczny sens „rozmowy” jako wymiany informacji i argumentów, uzupełniony jej hermeneutyczną redefinicją: dialog formą ujawniania ukrytych(nieświadomych) założeń danej postawy lub sądu. Szanse polilogu? Warunki wstępne i pożądane, by interpretacje służyły porozumieniu na świecie, a nie eskalacji konfliktów. Oprócz części teoretycznej w programie spotkań przewidziana jest część praktyczna – zestawienie i analiza teorii oraz metod hermeneutycznych funkcjonujących w judaizmie, chrześcijaństwie i islamie.	K_W03, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03
35.	Historia nauki	1. Wprowadzenie – czym jest nauka. Klasyfikacje wiedzy naukowej. 2. Czy możemy mówić o nauce w czasach starożytnych i w średniowieczu? 3. Geneza nauki nowożytnej – przełom metodologiczny; przełom technologiczny; „nowe światy”. 4. Nauka w XIX wieku: pozytywizm, naturalizm, neokantyzm. Nowe dziedziny: geometrie nieeuklidesowe, teoria ewolucji, elektromagnetyzm. 5. Nauka współczesna: relatywizm, nowa synteza, nauki społeczne, informatyka i komunikacja (reklamy jako nośnik informacji i wartości). 6. Przyszłość nauki – zmiana podmiotu (sztuczna inteligencja), zmiana organizacji, zmiana obszaru wiedzy naukowej. 7. Wybrane koncepcje rozwoju/ewolucji nauki.	K_W01, K_W02 K_U04
36.	Język nowożytny	Biegłość językowa w posługiwaniu się wybranym językiem. Treści i słownictwo niezbędne do egzaminu, wymagania określone na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Języków.	K_U10
37.	Mediacje międzykulturowe	Warsztaty mają podwójną formę: teoretyczną – wykładów, lektury i dyskusji wprowadzających do mediacji kulturowej – oraz praktyczną – obejmującą przygotowanie scenariuszy wybranych sytuacji konfliktowych i mediacji oraz praktyczną: spotkań z przedstawicielami odpowiednich organów administracji publicznej i organizacji pozarządowych, w których możliwe będzie odbycie praktyk bądź wolontariatu z mediacji. Przygotowanie teoretyczno-filozoficzne obejmuje: wprowadzenie do mediacji międzykulturowej: zasady, modele, przebieg mediacji,	K_W03, K_W06, K_W07m K_W08 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U09, K_U11, K_U12, K_U13, K_U14

		podstawy prawne i organizacyjne postępowania mediacyjnego itp.);sformułowanie przedmiotów i głównych strategii nauki o mediacji kulturowej: komunikacja, negocjacja, interpretacja w perspektywie filozoficznej i psychologicznej; in. Wprowadzenie do części praktycznej zawiera: analizy porównawcze wybranych sytuacji konfliktów i mediacji międzykulturowych, ze szczególnym uwzględnieniem problemów mniejszości ukraińskiej (analizy studiów przypadków, demonstracje przykładowych mediacji, w tym w społeczności lokalnej). Warsztaty w części praktycznej obejmują współpracę z odpowiednimi organami organizacji pozarządowych i instytucji aktywnych w mediacjach międzykulturowych: Wrocławskie Centrum Dialogu Społecznego, Wrocławskie Centrum Mediacji, NOMADA Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Społeczeństwa Wielokulturowego; wreszcie, przygotowanie scenariuszy wybranych sytuacji konfliktowych i mediacji (symulacje mediacji oraz przygotowanie kwestionariuszy, testów itp. diagnozujących problemy międzykulturowe).	K_K01, K_K02m K_K04, K_K05, K_K06
38.	Mediacje międzyreligijne	Zajęcia warsztatowe mają na celu nabycie przez studiujących teoretycznych i praktycznych umiejętności niezbędnych w stosowaniu mediacji jako skutecznej metody rozwiązywania konfliktów międzywyznaniowych lub na tle religijnym. Program modułu realizowany jest w oparciu o Standardy szkolenia mediatorów ogłoszone przez Społeczną Radę ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Konfliktów i Sporów przy Ministrze Sprawiedliwości: 1. Podstawowe zasady i składniki postępowania mediacyjnego; 2. Psychologiczne mechanizmy powstawania, eskalacji i rozwiązywania konfliktów; 3. Trening praktycznych umiejętności prowadzenia mediacji; 4. Wiedza o prawnych i organizacyjnych aspektach funkcjonowania procedur mediacyjnych.	K_W03, K_W06, K_W07, K_W08 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U09, K_U11, K_U12, K_U13, K_U14 K_K01, K_K02, K_K04, K_K05, K_K06
39.	Moduł przedmiotów do wyboru	Treści programowe w module pokrywają się z treściami poszczególnych przedmiotów wybranych przez studentów w danym semestrze.	K_W01, K_W02
40.	Ogólna metodologia nauk z elementami logiki	1. Podstawowe pojęcia ogólnej metodologii nauk: przedmiot, zasób, metoda i teoria. 2. Ontologiczne, semiotyczne i logiczne podstawy ogólnej metodologii nauk. 3. Wiedza, wiedza racjonalna i wiedza naukowa, problem kryterium demarkacji; historia nauki i problem ciągłości wiedzy naukowej. 4. Struktura nauki: teorie naukowe i ich modele, problem jedności wiedzy naukowej; rola definicji w teoriach naukowych, typy definicji i warunki ich poprawności. 5. Metodologiczne typy nauk: klasyfikacja nauk, nauki dedukcyjne i nauki indukcyjne, nauki przyrodnicze i nauki humanistyczne. 6. Status poznawczy nauki: realizm, relatywizm, konstruktywizm i instrumentalizm w filozofii nauki.	K_W01, K_W02, K_W03
41.	Ontologia religii	Różne określenia religii; powiązanie religii i ontologii; religia jako gra językowa; święta przestrzeń i święty czas; ontologia politeizmu; ontologia dualizmu; ontologia panteizmu i panenteizmu; ontologia monoteizmu; ontologia teizmu i deizmu; ontologia trynitarna; ontologia bytów duchowych (aniołowie i demony); ontologia zła; dowody na istnienie Boga	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06,

			K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01
42.	Polityka antydyskryminacyjna i równościowa	Zdobycie i uporządkowanie wiedzy na temat zjawisk społecznych związanych z dyskryminacją oraz wykluczeniami społecznymi i kulturowymi („ekskluzywne obywatelstwo”). Zdobycie umiejętności krytycznej analizy tych zjawisk, ujawnienie ich głębokiego („ontologicznego”) charakteru i znaczenia dla współczesnego życia politycznego i społecznego. Zapoznanie się z „dobrymi praktykami” dotyczącymi walki z dyskryminacją i uzyskanie kompetencji umożliwiających kształtowania odpowiednich – pożądanych z perspektywy „pokoju społecznego” oraz zgodnych z ideą praw człowieka i wartościami, na których opiera się ona – postaw w tej dziedzinie.	W03, K_W06, K_W07 K_U05, K_U07, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03
43.	Praktyka studencka	Praktyki stanowią podstawę do zdobycia przyszłego doświadczenia zawodowego w oparciu o korelację między procesem uczenia się w ramach realizacji programu specjalności a potrzebami otoczenia społecznego. Głównym celem praktyk jest praktyczna aplikacja dotychczas pozyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, rudymenarna w kontekście diagnozowania i stymulowania dalszego samorozwoju oraz tworzenia planów zawodowych (w tym rozpoznania rynku pracy). Szczegółowy zakres i sposób odbycia praktyki określa program określony w indywidualnej umowie o organizację praktyki z interesariuszami zewnętrznymi, zgodnie z aktami normatywnymi w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim.	K_W01, K_W02 K_U01, K_U04, K_U13 K_K01, K_K04, K_K06
44.	Projekt badawczy	W zależności od przyjętego na zajęciach modelu: Wnioski grantowe, ich rodzaje i specyfika; przygotowanie wniosku o projekt badawczy (strona formalna i merytoryczna); formularze grantów; rodzaje projektów i zarządzanie nimi; źródła i zasady finansowania projektów badawczych oraz polskie i unijne instytucje finansujące projekty badawcze; przygotowanie opisu projektu, realizacja projektu badawczego (cykl życia projektu, wpływy projektu i obszary zarządzania projektami); elementy akademickiego angielskiego na potrzeby formułowania wniosku grantowego, tworzenie kosztorysu; grant indywidualny; metody i techniki zarządzania projektem (podział pracy w ramach projektu, metody zarządzania pracą i zasobem ludzkim w ramach realizowanego projektu); zespół badawczy (tworzenie zespołu i zarządzanie zespołem); rola i obowiązki kierownika projektu (odpowiedzialność, zasady efektywnego zarządzania projektem, umiejętności, kompetencje i źródła wiedzy kierownika projektu); współpraca z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym rozliczanie grantu; czynniki wpływające na sukces w realizacji projektu i najczęściej popełniane błędy. Zasady pisania artykułów, pisanie artykułów w języku polskim a w językach obcych, korekta (proofreading), wymogi wydawców, zasady wysyłania artykułu do czasopism, typy czasopism, lista czasopism punktowanych, przypisanie do dyscypliny, autorstwo indywidualne a współautorstwo. Oferta konferencyjna, konferencje krajowe a konferencje międzynarodowe, aplikacja na konferencję, przygotowanie wystąpienia konferencyjnego w języku polskim lub w języku	K_W01, K_W02, K_W07, K_W08 K_U03, K_U06, K_U07, K_U09, K_U12, K_U14 K_K05, K_K06

		angielskim, różne modele dyskusji konferencyjnych, publikacje pokonferencyjne; prezentacje i wspólne omawianie projektów badawczych.	
45.	Przedmiot do wyboru	Treści pojawiające się w ramach modułu stanowią uszczegółowienie wybranych zagadnień z obszaru filozofii.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03, K_K05, K_K06
46.	Psychologia religii	Przedstawienie koncepcji definicji psychologii religii i jej stosunku do innych nauk o religii. Spektrum zagadnień, którymi się zajmuje psychologia religii : strukturą przeżyć i doświadczeń religijnych, emocjonalno-uczuciowym ich aspektem, typologią przeżyć, stanów, aktów, religijności. Interpretacje fenomenu religijności : introspekcyjno-fenomenologiczna (R. Otto, G. van der Leeuw), introspekcyjna (W. James), badanie zachowań religijnych, psychoanalityczna (relacja : religia – doświadczenie religijne – nieświadomość; S. Freud, C. G. Jung, S. Grof; religia jako „mapa orientacji” – E. Fromm), psychologiczno-socjologiczna (religijność a kształtowanie osobowości, W. Allport, A. Maslow; postawy religijne, psychologia zbiorowości religijnych). Związek pomiędzy religijnością a fenomenami patologii psychicznych. Aspekty poznawcze, emocjonalne i wolicjonalne aktu psychicznego w religii – poznawczo-informacyjne (asercja – wiara; doświadczenie – objawienie, relacja : człowiek – sacrum, problem poznania pośredniego i bezpośredniego, pośrednictwo gestów, czynności, wyrażień nastawienia, uformowanie postaw, wrażliwości, celów, poznanie zaangażowane i in.), emocjonalno-wolicjonalne (uczucia religijne, numinotyczne, wspólnotowe, ambiwalentne, przeżycie zdziwienia, zależności, samotności, fascynacji, szacunku, potrzeba wywyższenia, miłość, agape); doświadczenie mistyczne (a ujęcie A. Masłowa; „uczucie wspólnotowe”); „doświadczenie pierwotne” (C. G. Jung); przekroczenie conditio Humana (M. Eliade); Współczesność a problem religijności (problem „instytucjonalizacji” życia religijnego (Jung) i tzw. religia cybernetyczna (Fromm); „dialog z Orientem” (psychologiczne komentarze do pism filozoficzno-religijnych kultur Indii i Chin).	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03
47.	Religia i bezpieczeństwo publiczne	Celem zajęć jest podniesienie teoretycznego i funkcjonalnego poziomu kompetencji studenta w zakresie roli i różnych modeli dialogu międzyreligijnego w kształtowaniu środowiska bezpieczeństwa publicznego w wymiarze krajowym, regionalnym i międzynarodowym w oparciu o analizę następujących problemów: 1. Tożsamościowe i atožsamościowe modele dialogu międzyreligijnego – studium porównawcze z perspektywy kryterium konfliktogenności. Wymiary zaangażowania religijnego. Koncepcja sekularyzacji. Autoidentyfikacje wyznaniowe i religijne; 2. Dialog międzywyznaniowy jako główne działanie pozamilitarne w zakresie umacniania	K_W03, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03

		instrumentów międzynarodowych na rzecz nieproliferaacji broni masowego rażenia, środków jej przenoszenia oraz rozbrojenia globalnego – teoria i praktyka; 3. Globalna stratyfikacja religijna: współczynnik zróżnicowania wyznaniowego a konflikty lokalne i międzynarodowe; 4. Przegląd sytuacji międzynarodowej w zakresie prześladowań i konfliktów religijnych.	
48.	Religia i nauka	Wprowadzenie do filozofii nauki i naukoznawstwa; wiara i wiedza – podstawowe problemy; struktura nauki a struktura religii; pluralizm i relatywizm poznawczy; naturalizm metodologiczny i naturalizm metafizyczny; ewolucja nauki; granice poznania i granice nauki; przykładowe spory: ewolucjonizm vs. kreacjonizm, teoria wielkiego wybuchu vs. teoria kreacji	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03
49.	Seminarium magisterskie	Zajęcia poświęcone są poszukiwaniom tematów prac magisterskich, nawiązaniu współpracy z promotorem, zbiorowi pozycji bibliograficznych, budowaniu struktury pracy. Przedstawiane zostają zainteresowania studentów, pojęcia i zjawiska, które mogłyby stać się kanwą formułowania tematu. Poszukiwane są związki pomiędzy nimi a tematami badawczymi rozwijanymi przez pracowników naukowych. W ramach zajęć prezentowane są tematy, wstępne struktury prac i poddane zostają dyskusji, czasami drobnym korektom. Omawiane są ogólne zasady kompozycji pracy, projektowania etapów pracy nad nią, pracy nad odnośnikami i przypisami wedle wzoru pewnego jednolitego wzoru. Studenci wielokrotnie ćwiczą zastosowanie tego wzoru. Przedstawiane są też problemy główne ich prac i spodziewane efekty badań.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U07, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03, K_K05, K_K06
50.	Semiotyka logiczna i teoria argumentacji	Znak i znaczenie. Znaczenie jako reprezentacja. Intencjonalny charakter znaku. Intencjonalność semiotyczna a intencjonalność psychiczna. Diadyczne i triadyczne koncepcje znaku. Triadyczna koncepcja znaku Ch. S. Peirce'a. Trzy podziały trychotomiczne. Klasyfikacja znaków. Repliki i interpretanty. Systemy znaków. Ch. Morris i semiotyczne funkcje wyrażań. Funkcje syntaktyczne, semantyczne i pragmatyczne. Poglądy semiotyczne G. Fregego. Koncepcja języka pojęć (begriffsschrift). Kategorie syntaktyczne wyrażań a kategorie ontologiczne ich nominatów. Zasada kompozycjonalności. Odróżnienie sensu i nominatu. Konteksty ekstensjonalne i intensjonalne. Interpretacja wyrażań intensjonalnych. Semantyka światów możliwych. Wybrane systemy pragmatyki logicznej. Koncepcje R. M. Martina, J. Bar-Hillela, R. Monague, M. Cresswella i R. Stalnackera. Struktura argumentacji, diagramy argumentacyjne, interpretacja i standaryzacja argumentu. Ocena argumentacji: argumenty dedukcyjne, wynikanie logiczne. Ocena argumentacji: argumenty niededukcyjne (schematy argumentacyjne i krytyczne pytania). Błędy w argumentacji, omówienie wybranych rodzajów argumentów (argumenty z autorytetu, z podobieństwa, <i>ad hominem</i> i inne).	K_W02, K_W03, K_W04, K_W05 K_U01, K_U02, K_U03, K_U05, K_U06, K_U07, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K02

51.	Socjologia religii	<p>Przedmiot socjologii religii w odniesieniu do religioznawstwa, etnologii, filozofii, teologii. Socjolog jako badacz transcendencji. Klasyczna i nieklasyczna socjologia religii. Klasycy socjologii religii (E. Durkheim, A. Comte, M. Weber, G. Simmel) i ich wkład socjologiczne definiowanie religii. „Niewidzialna religia” według Thomasa Luckmanna a autoidentyfikacje wyznaniowe i religijne. Religijność indywidualna a prywatyzacja religii. Społeczne formy i funkcje religii. Sekularyzacja: społeczne funkcje religii. Aspekty prywatyzacji: nowa społeczna forma religii. Konwersje. Religijność ludowa. Postawy wobec katolicyzmu w Polsce. Duchowość religijna a inne formy duchowości. Sacrum a duchowość. Religia jako pamięć. Nieklasyczne wymiary doświadczenia religijnego we wspólnocie. Kategoria grzechu w badaniach socjologicznych: spowiedź jako przedmiot badań socjologicznych. Grzech i polityka. Hipoteza trójstopniowego działania normy religijnej. Hipoteza normatywnej próżni socjologicznej. Deklarowana wiara i funkcjonalny ateizm. Wspólnota, grupa, solidarność: status i rola społeczna kobiety w religiach: nauczanie w Starym i Nowym Testamencie. Rola Jana Pawła II w kształtowaniu statusu i roli kobiety. Normy i prawa. Kobieta jako czynnik integrujący społeczeństwo. Religia a prawa człowieka. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka. Kairska Deklaracja Praw Człowieka. Karty Watykanu. Fundamentalizmy i ruchy religijne: ruchy religijne w ramach największych religii. Religia a rewolucja i czynnik zmiany społecznej. Formy religijnej segregacji: święty rasizm seksualny. Siła i legalizacja prawa religijnego. Rasizm. Kasta. Klasa. Apartheid. Systemowy charakter religii. Gender w religii. Queerowanie islamu. Role płciowe w islamie. Cieleśność w kulturze islamu. Religie a seksualność. Transpłciowość w klasycznym islamie jako element kultury muzułmańskiej. Specyfika i historyczne ugruntowanie świata nieheteronormatywnego w islamie. Pielgrzymki jako procesy społeczne: rola i znaczenie pielgrzymki i miejsc świętych w różnych religiach. Turystyka pielgrzymkowa. Rytuály przejścia. Święta podróż.</p>	<p>K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03</p>
52.	Teologia i nauka	<p>Zajęcia będą się koncentrować wokół kilku zagadnień dotyczących tak teologii, jak i filozofii oraz nauki: historia teologii, teologia i jej metody, wiara-religia-teologia, teologia a filozofia, teologia a fizyka, teologia a biologia, teologia a historia, teologia a medycyna, współczesne problemy teologii, teologia a polityka, teologia nauki.</p>	<p>K_W01, K_W02</p>
53.	Teoria mitu	<p>Przedmiot obejmuje wiele koncepcji i filozofii mitu, wiele jego ujęć i perspektyw, w których był on badany w różnych dyscyplinach i subdyscyplinach nauk. Celem zajęć jest przedstawienie tej różnorodności, zrozumienie jej źródeł, porównywanie poszczególnych ujęć i wyodrębnienie zakresów jego definicji. Filozoficzne jego koncepcje zderzają się z antropologicznymi, psychologicznymi, psychoanalitycznymi, socjologicznymi, literaturoznawczymi i religioznawczymi. Każda z nich koncentruje uwagę na różnych aspektach samego mitu lub sposobów jego funkcjonowania. Bywa więc m.in. ujmowany jako fundament wierzeń, wymiar samej religii, oś aksjonormatywna, efekt działania świadomości pojetycznej, zaspokojenie niezwykłych potrzeb ludzkich, takich jak potrzeba ciągłości, sensu, spoiwo więzi społecznej, tworzenia się tożsamości, odzwierciedlenie wzorów doświadczeń ludzkich</p>	<p>K_W01, K_W03, K_W05, K_W06 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03</p>

		„bycia-w-świecie”. Przedstawione też zostają różne klasyfikacje szkół badań nad mitem – począwszy od XIX-wiecznych (G. Hermann) aż do współczesnych prób w polskiej literaturze przedmiotu (H. Podbielski) lub współczesnych francuskich (J.-J. Wunenburger). Wnioskiem płynącym z przeglądów badań, klasyfikacji, definicji jest coraz mocniejsze rozumienie wielkiej ważności mitu w budowaniu kultury, traktowanie go jako odrębnego „pnia cywilizacji” (L. Kołakowski), autonomicznego „dawcy sensu” (J.-J. Wunenburger) lub odrębnego dyskursu narracyjnego (N. Spineto) konfrontującego się w naszej kulturze i wielu innych z dyskursem argumentacyjnym.	
54.	Translatorium filozofii religii	Zajęcia mają na celu wprowadzenie studentów w sztukę translacji angielskiego tekstu filozoficznego (humanistycznego) i sporządzania znaczeniowo, poprawnego gramatycznie i stylistycznie polskiego przekładu. 1. D. Z. Phillips, Timothy Tessin, <i>Philosophy of Religion in the 21st Century</i> , 2001. 2. N. J. Allen, S. F. Pickering, W. Watts Miller, <i>On Durkheim’s Elementary Forms of Religious Life</i> , 1998.	K_W03, K_W05 K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U09, K_U10, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K06
55.	Translatorium z filozofii kultury	Zajęcia mają na celu wprowadzenie studentów w sztukę translacji angielskiego tekstu filozoficznego (humanistycznego) i sporządzania znaczeniowo, poprawnego gramatycznie i stylistycznie polskiego przekładu. Podstawą praktycznego przekładu będzie artykuł / rozdział zaczerpnięty z 1. Marc Manganaro, <i>Culture</i> , 1922. <i>The Emergence of a Concept</i> , 2002. 2. T. H. Eriksen, F. S. Nielsen, <i>A History of Anthropology</i> , 2001.	K_W03, K_W05 K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U09, K_U10, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K06
56.	Translatorium z filozofii najnowszej	Zajęcia mają na celu wprowadzenie studentów w sztukę translacji angielskiego tekstu filozoficznego (humanistycznego) i sporządzania znaczeniowo, poprawnego gramatycznie i stylistycznie polskiego przekładu. Podstawą praktycznego przekładu będzie artykuł / rozdział zaczerpnięty z 1. Dianna Tylor, Michel Foucault, 2011. 2. Sara Mills, Michel Foucault, 2003.	K_W05 K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U09, K_U10, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03, K_K06
57.	Translatorium z filozofii nauki w języku angielskim	Celem praktycznych zajęć, jakim ma być to translatorium, jest przygotowanie studentów do samodzielnego posługiwania się anglojęzyczną literaturą z zakresu filozofii nauki. Chodzić będzie zarówno o wyrobienie łatwości czytania (dzięki zaznajomieniu z techniczną terminologią tej dyscypliny – tłumaczenia <i>a vista</i>), jak też o opanowanie umiejętności sporządzania pisemnych przekładów na język polski (praca domowa, która jest potem komentowana w czasie zajęć). Literatura do tłumaczenia zmieniać się będzie przynajmniej z semestru na semestr.	K_W05 K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U09, K_U10, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03, K_K05
58.	Translatorium z filozofii współczesnej	Zajęcia mają na celu wprowadzenie studentów w sztukę translacji angielskiego tekstu filozoficznego (humanistycznego) i sporządzania znaczeniowo, poprawnego gramatycznie i stylistycznie polskiego przekładu. Podstawą praktycznego przekładu będzie artykuł / rozdział zaczerpnięty z 1. David O’Connor, <i>Hume on Religion</i> , 2001. 2. Alan Beiley, Dan O’Brien, <i>Hume’s Critique of Religion: ‘Sick Men’s Dreams’</i> , 2014.	K_W05 K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U09, K_U10, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03, K_K06
59.	Wprowadzenie do zasad i praktyk zarządzania projektami	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi zarządzania projektami, oraz możliwościami pozyskiwania środków do realizacji zadań badawczych oraz edukacyjnych. Zakres omawianych problemów to: metody	K_W03, K_W07, K_W08 K_U09, K_U11, K_U12, K_U13, K_U14

		zarządzania projektami, planowanie i realizacji projektów oraz ich ewaluacja. Szczególna uwaga zostanie położona na możliwości pozyskiwania środków na projekty edukacyjne i badawcze zarówno krajowe, jak i zagraniczne.	K_K01, K_K03
60.	Wybrane problemy socjologii I	Świat życia codziennego (śzc) w naukach społecznych: Śzc jako konieczny przedmiot badań socjologii w nurcie humanistycznym: a. koncepcja F. Znanieckiego; b. Śzc w kręgu zainteresowań interakcjonizmu symbolicznego; c. socjologia fenomenologiczna jako refleksja nad tworzeniem struktur sensu w śzc.; d. etnometodologia czyli socjologia badająca śzc jako najważniejszy swój przedmiot badań.; Konsekwencje zainteresowań śzc w naukach społecznych: a. nowe tematy (socjologia języka, badanie mechanizmów tworzenia znaczeń, życie codzienne jako przedmiot badań); b. poszerzenie pola przedmiotowego socjologii (tworzenie znaczeń, sensów, nowe rozumienie kultury); c. zmiana etyki prowadzenia badań (baczniejsze zwrócenie uwagi na etyczne aspekty badań jeśli chodzi zarówno o badacza jak i respondenta, primum non nocere, podmiotowe traktowanie respondenta); d. zmiana metodologii badań (zerwanie z metodami eksperymentalnymi, współczynnik humanistyczny jako powszechna świadomość socjologii, metoda autobiograficzna, wywiad pogłębiony i rozumiejący, metoda pamiętnikarska – polska specjalność w socjologii światowej); Sens zajmowania się śzc w naukach społecznych: a. konieczność ustalenia założeń filozoficznych – jako powszechna świadomość badaczy; b. intelektualna atmosfera antypozytywistyczna min. zerwanie z pojęciem faktu społecznego i zerwanie z ideą obiektywności życia społecznego; c. nowe problemy teoretyczne (czy życie społeczne jest obiektywne, czy subiektywne, czy ani obiektywne, ani subiektywne? Czy rozumienie jest podstawową procedurą poznawczą w badaniach śzc?, czy struktury społeczne w tradycyjnym tego pojęcia rozumieniu do śzc jakkolwiek się mają?, czy jest konieczne nowe rozumienie struktur społecznych i nowe rozumienie mechanizmów ich tworzenia?)	K_W02, K_W06 K_U04, K_U08 K_K04
61.	Wybrane problemy socjologii II	Dokumenty osobiste a świat przeżywany: Milieu a świat przeżywany – czy środowisko społeczne kształtuje sferę codziennych przeżyć? (niebezpieczeństwo przesocjologizowania); Problem : na ile świat przeżywany ma charakter intersubiektywny?; Wybrane techniki analizy dokumentów osobistych: a. mapy mentalne, concept maps; b. analiza pól semantycznych; c. sekwencyjna analiza materiau narracyjnego; Metodologiczny problem różnorodności źródeł i możliwości ich porównywania, przekładalność źródeł; Autoetnografia a świat przeżywany – czy to jest jeszcze socjologia?; Przekroczenie autoetnografii (jakie mamy możliwości dostępu?, wyjście pozytywne, czyli o doświadczeniu miejsca); Świat znaczeń i wartości w tekstach narracyjnych (pamiętniki, wspomnienia, dzienniki); Współczynnik F. Znanieckiego jako dyrektywa metodologiczna dla badań nad światem przeżywanym; Co jest naszym celem – interpretacja znaczeń, czy rekonstrukcja systemu kultury?; Interakcyjny charakter listów – kwestia znaczeń wynegocjowanych.; Koncepcje metodologiczne socjologii rozumiejącej (N. Denzin, G. Rosenthal, I. Helling, D. i I. Bertaux); Między hermeneutyką a fenomenologią –	K_W02, K_W06 K_U04, K_U08 K_K04

		socjologia fenomenologiczna A. Schutza, a socjologia rozumiejąca.; Etnometodologia w kręgu badań empirycznych życia codziennego (H. Garfinkel); Analiza konwersacyjna Harveya Sachsa, czy można być klasykiem socjologii w wieku 26 lat?	
62.	Wykład monograficzny do wyboru	Treści pojawiające się w ramach modułu stanowią uszczegółowienie wybranych zagadnień z obszaru filozofii.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07, K_W08 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U08, K_U09, K_U11, K_U13, K_U14 K_K01, K_K03, K_K05, K_K06

6. Plan studiów.

STUDIA STACJONARNE

ROK STUDIÓW: I

SEMESTR: PIERWSZY

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Filozofia przyrody	O				30		30	Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia polityki	O	30	30				60	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Antropologia filozoficzna	O	30	30				60	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Główne zagadnienia ontologii	O	30					30	E	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Główne zagadnienia estetyki	O	30					30	E	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Projekt badawczy ¹	O				20		20	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Wybrane problemy socjologii I	O				20		20	Zo	3	socjologia	Wydział Nauk Społecznych

Translatorium z filozofii współczesnej	O					30	30	Zo	2	filozofia/językoznawstwo	Wydział Nauk Społecznych
BHP	O					4	4	Z	0		Dział bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							280 +4		31		

SEMESTR: DRUGI

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Filozofia historii	O				30		30	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Główne zagadnienia etyki	O	30					30	E	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Główne zagadnienia epistemologii	O	30					30	E	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Translatorium z filozofii najnowszej	O					30	30	Zo	2	filozofia / językoznawstwo	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Wykład monograficzny do wyboru	OzW	20					20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Projekt badawczy ¹	O				20		20	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Wybrane problemy socjologii II	O				20		20	Zo	2	socjologia	Wydział Nauk Społecznych
Semiotyka logiczna i teoria argumentacji	O	20	20				40	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							260		29		

ROK STUDIÓW: II

SEMESTR: TRZECI

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Filozofia nauki	O				30		30	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia umysłu	O	30	30				60	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia ekonomii	O				30		30	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia polska XX w.	O				30		30	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia religii	O				30		30	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru (przedmiot do wyboru w języku angielskim) ²	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2 albo 4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20 albo 0		20 albo 0	Zo	2 albo 0	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Seminarium magisterskie	OzW			30			30	Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Język nowożytny ³	O					60	60	E	4		Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							330 albo 310		33		

SEMESTR: CZWARTY

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Filozofia kultury	O				30		30	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Etyka badań naukowych	O				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych

Wykład monograficzny do wyboru	OzW	20					20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Seminarium magisterskie	OzW			30			30	Zo	16	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							140		27		

* Przedmiot: obowiązkowy – O, do wyboru – W, obowiązkowy z wyborem – OzW (na przykład przedmioty, którym sumarycznie przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na danym kierunku i poziomie studiów)

¹ W trakcie zajęć Projekt badawczy studenci przygotowują wybrany projekt badawczy (np. wspólne pisanie aplikacji grantowej, indywidualne pisanie artykułu naukowego itp.) Dodatkowo pozostają pod opieką indywidualnego opiekuna naukowego. W trakcie jednego semestru powinien zostać zrealizowany jeden projekt badawczy. W szczególnych przypadkach i po uzgodnieniu z prowadzącymi kurs w obu semestrach możliwa jest kontynuacja na II semestrze projektu realizowanego na semestrze I.

² W semestrze III w ramach przedmiotu do wyboru należy zrealizować 6 punktów ECTS. Studenci mogą wybierać zajęcia w języku polskim lub w języku angielskim. Zajęcia w języku polskim gratyfikowane są 2 punktami ECTS. Zajęcia w języku angielskim gratyfikowane są 4 punktami ECTS.

³ Studentom stacjonarnych studiów drugiego stopnia przysługuje limit 60 bezpłatnych godzin lekcyjnych na naukę wybranego języka obcego, realizowanych w II albo w z III semestrze studiów. Punkty ECTS i ocena wpisywane są po III semestrze.

Dodatkowe informacje:

Obowiązkowe szkolenie BHP do zrealizowania na I semestrze w formie e-learningowej, rozliczenie zaliczenia w semestrze I (zasady odbywania zajęć uregulowane są w odrębnych przepisach). W ramach lektoratów student zobowiązany jest do zdobycia 4 ECTS w czasie całych studiów (zasady odbywania zajęć uregulowane są odrębnymi przepisami).

Cudzoziemcy zobowiązani są do zaliczenia w pierwszym i drugim roku studiów drugiego stopnia lektoratu języka polskiego w wymiarze 120 godzin (cztery semestry zajęć – po 30 godzin w każdym semestrze) kończącego się egzaminem potwierdzającym biegłość językową na poziomie B2; za zdanie egzaminu potwierdzającego biegłość językową cudzoziemiec otrzymuje 8 punktów ECTS. Zasady realizacji obowiązku, w tym możliwości zwolnienia z obowiązku uczęszczania na lektorat, regulowane są odrębnymi przepisami.

SPECJALNOŚĆ: STUDIA NAD RELIGIAMI I DIALOGIEM MIĘDZYKULTUROWYM

ROK STUDIÓW: I

SEMESTR: PIERWSZY

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Semiotyka logiczna i teoria argumentacji	O	20	20				40	E/Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia kultury	O	20	20				40	E/Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Ontologia religii	O	20					20	E	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Etyka i religia	O	20	20				40	E/Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Hermeneutyka dialogu	O				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych

Teoria mitu (mw)	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Dzieje religii – Bliski i Daleki Wschód (mw)	OzW				20		20	Zo	2	filozofia/nauki o kulturze i religii	Wydział Nauk Społecznych
Dzieje religii – judaizm (mw)	OzW				20		20	Zo	2	filozofia/nauki o kulturze i religii	Wydział Nauk Społecznych
Dzieje religii – chrześcijaństwo zachodnie (mw)	OzW				20		20	Zo	2	filozofia/nauki o kulturze i religii	Wydział Nauk Społecznych
Dzieje religii – chrześcijaństwo wschodnie (mw)	OzW				20		20	Zo	2	filozofia/nauki o kulturze i religii	Wydział Nauk Społecznych
Dzieje religii – islam (mw)	OzW				20		20	Zo	2	filozofia/nauki o kulturze i religii	Wydział Nauk Społecznych
BHP	O					4	4	Z	0		Dział bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							280 +4		30		

SEMESTR: DRUGI

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Epistemologia religii	O	20					20	E	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia polityki	O	20	20				40	E/Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Religia i bezpieczeństwo publiczne	O				20		20	Zo	2	filozofia/nauki o kulturze i religii/nauki o bezpieczeństwie	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia religii I (mw)	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Mediacje międzykulturowe (mw)	OzW					40	40	Zo	3	filozofia/nauki o kulturze i religii	Wydział Nauk Społecznych
Mediacje międzyreligijne (mw)	OzW					40	40	Zo	3	filozofia/nauki o kulturze i religii	Wydział Nauk Społecznych
Psychologia religii	O				20		20	Zo	2	psychologia	Wydział Nauk Społecznych
Socjologia religii	O				20		20	Zo	2	socjologia	Wydział Nauk Społecznych

Polityka antydyskryminacyjna i równościowa	O				20		20	Zo	2	filozofia/nauki o bezpieczeństwie	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							300		30		

ROK STUDIÓW: II

SEMESTR: TRZECI

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Filozofia religii II (mw)	OzW				20		20	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia historii	O				30		30	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia ekonomii	O				30		30	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Seminarium magisterskie	OzW			30			30	Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Praktyka studencka	O					30	30	Zo	5		Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru (przedmiot do wyboru w języku angielskim) ¹	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20		20	Zo	2 albo 4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				20 albo 0		20 albo 0	Zo	2 albo 0	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Język nowożytny ²	O					60	60	E	4		Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							260 albo 240		30		

SEMESTR: CZWARTY

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Religia i nauka	O				20		20	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Estetyka i sztuka w dialogu kultur	O				30		30	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Wprowadzenie do zasad i praktyk zarządzania projektami	O				30		30	Zo	3	socjologia	Wydział Nauk Społecznych
Translatorium z filozofii kultury/filozofii religii (mw)	O					20	20	Zo	2	filozofia/ językoznawstwo	Wydział Nauk Społecznych
Seminarium magisterskie	OzW			30			30	Zo	16	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru	OzW				20		20	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							150		30		

* Przedmiot: obowiązkowy – O, do wyboru – W, obowiązkowy z wyborem – OzW (na przykład przedmioty, którym sumarycznie przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na danym kierunku i poziomie studiów)
(mw) – moduł wybieralny, czyli 50% treści podstawowych + do wyboru min. 2 ścieżki tematyczne

¹ W semestrze III w ramach przedmiotu do wyboru należy zrealizować 6 punktów ECTS. Studenci mogą wybierać zajęcia w języku polskim lub w języku angielskim. Zajęcia w języku polskim gratyfikowane są 2 punktami ECTS. Zajęcia w języku angielskim gratyfikowane są 4 punktami ECTS.

² Studentom stacjonarnych studiów drugiego stopnia przysługuje limit 60 bezpłatnych godzin lekcyjnych na naukę wybranego języka obcego, realizowanych w II albo w z III semestrze studiów. Punkty ECTS i ocena wpisywane są po III semestrze.

Dodatkowe informacje:

Obowiązkowe szkolenie BHP do zrealizowania na I semestrze w formie e-learningowej, rozliczenie zaliczenia w semestrze I (zasady odbywania zajęć uregulowane są w odrębnych przepisach).

W ramach lektoratów student zobowiązany jest do zdobycia 4 ECTS w czasie całych studiów (zasady odbywania zajęć uregulowane są odrębnymi przepisami).

Cudzoziemcy zobowiązani są do zaliczenia w pierwszym i drugim roku studiów drugiego stopnia lektoratu języka polskiego w wymiarze 120 godzin (cztery semestry zajęć – po 30 godzin w każdym semestrze) kończącego się egzaminem potwierdzającym biegłość językową na poziomie B2; za zdanie egzaminu potwierdzającego biegłość językową cudzoziemiec otrzymuje 8 punktów ECTS. Zasady realizacji obowiązku, w tym możliwości zwolnienia z obowiązku uczęszczania na lektorat, regulowane są odrębnymi przepisami.

SPECJALNOŚĆ FILOZOFIA NAUKI											
ROK STUDIÓW: I											
SEMESTR: PIERWSZY											
Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				

Ogólna metodologia nauk z elementami logiki	O	30	30				60	E/Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Historia nauki	O	20					20	Zo	4	historia	Wydział Nauk Społecznych
Główne zagadnienia ontologii	O	30					30	E	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Projekt badawczy ¹	O					20	20	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia nauk humanistycznych	O					30	30	Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Wybrane problemy socjologii I	O					20	20	Zo	3	socjologia	Wydział Nauk Społecznych
Etyka w nauce z elementami prawa	O	30	30				60	E/Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
BHP	O						4	Z	0		Dział bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							240 +4		30		

SEMESTR: DRUGI

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Główne zagadnienia epistemologii	O	30					30	E	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia nauk przyrodniczych	O					30	30	Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia techniki	O					30	30	Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia medycyny	O					30	30	Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Projekt badawczy ¹	O					20	20	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Wybrane problemy socjologii II	O					20	20	Zo	2	socjologia	Wydział Nauk Społecznych
Moduł przedmiotów do wyboru ²	OzW					min. 60	min. 60	właściwy dla danego kursu	min. 8	filozofia/właściwy dla danego kursu	właściwy dla danego kursu

SUMA godzin zajęć/punktów ECTS								220		29	
ROK STUDIÓW: II											
SEMESTR: TRZECI											
Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Teologia i nauka	O				20		20	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia nauk ekonomicznych	O				30		30	Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia nauk społecznych	O				30		30	Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Seminarium magisterskie	OzW			30			30	Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Język nowożytny ³	O					60	60	E	4		Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
Moduł przedmiotów do wyboru ²	OzW				min. 60		min. 60	właściwy dla danego kursu	min. 7	filozofia/właściwy dla danego kursu	właściwy dla danego kursu
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							230		28		
SEMESTR: CZWARTY											
Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Filozofia sztuki	O	20				30 ⁴	50	E/Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Religia i nauka	O				20		20	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Translatorium z filozofii nauki w języku angielskim	O					30	30	Zo	3	filozofia/ językoznawstwo	Wydział Nauk Społecznych
Seminarium magisterskie	OzW			30			30	Zo	16	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Moduł przedmiotów do wyboru ²	OzW				min. 40		min. 40	właściwy dla danego kursu	min. 5	filozofia/właściwy dla danego kursu	właściwy dla danego kursu

SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							170		33	
---	--	--	--	--	--	--	------------	--	-----------	--

* Przedmiot: obowiązkowy – O, do wyboru – W, obowiązkowy z wyborem – OzW (na przykład przedmioty, którym sumarycznie przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na danym kierunku i poziomie studiów)

¹ W trakcie zajęć Projekt badawczy studenci przygotowują wybrany projekt badawczy (np. wspólne pisanie aplikacji grantowej, indywidualne pisanie artykułu naukowego itp.) Dodatkowo pozostają pod opieką indywidualnego opiekuna naukowego. W trakcie jednego semestru powinien zostać zrealizowany jeden projekt badawczy. W szczególnych przypadkach i po uzgodnieniu z prowadzącymi kurs w obu semestrach możliwa jest kontynuacja na II semestrze projektu realizowanego na semestrze I.

² Student wybiera minimum 2 przedmioty z oferty wszystkich wydziałów UWr. Zastępca Dyrektora IF ds. Dydaktycznych, w porozumieniu z koordynatorem specjalności ocenia, czy wskazane przedmioty realizują efekty uczenia się pokrywające się z przypisanymi do modułu w programie specjalności. Forma zaliczenia przedmiotu określona jest każdorazowo w sylabusie konkretnego kursu. W semestrze II i III przedmioty z modułu powinny pokryć minimum 60 godzin; w semestrze IV minimum 40 godzin. W semestrze II student powinien uzyskać z wybranych przedmiotów minimum 8 ECTS; w semestrze III minimum 7 ECTS; w semestrze IV minimum 5 ECTS.

³ Język nowożytny można zrealizować w II lub III semestrze. Ocena i punkty ECTS wpisywana jest w III semestrze.

⁴ Warsztaty.

Dodatkowe informacje:

Obowiązkowe szkolenie BHP do zrealizowania na I semestrze w formie e-learningowej, rozliczenie zaliczenia w semestrze I (zasady odbywania zajęć uregulowane są w odrębnych przepisach).

W ramach lektoratów student zobowiązany jest do zdobycia 4 ECTS w czasie całych studiów (zasady odbywania zajęć uregulowane są odrębnymi przepisami).

Cudzoziemcy zobowiązani są do zaliczenia w pierwszym i drugim roku studiów drugiego stopnia lektoratu języka polskiego w wymiarze 120 godzin (cztery semestry zajęć – po 30 godzin w każdym semestrze) kończącego się egzaminem potwierdzającym biegłość językową na poziomie B2; za zdanie egzaminu potwierdzającego biegłość językową cudzoziemiec otrzymuje 8 punktów ECTS. Zasady realizacji obowiązku, w tym możliwości zwolnienia z obowiązku uczęszczania na lektorat, regulowane są odrębnymi przepisami.

STUDIA NIESTACJONARNE

ROK STUDIÓW: I

SEMESTR: PIERWSZY

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Filozofia przyrody	O				24		24	Zo	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia polityki	O	12	24				36	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Antropologia filozoficzna	O	12	24				36	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Główne zagadnienia ontologii	O	24					24	E	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Główne zagadnienia estetyki	O	24					24	E	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych

Projekt badawczy ¹	O				16		16	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Wybrane problemy socjologii I	O				16		16	Zo	3	socjologia	Wydział Nauk Społecznych
Translatorium z filozofii współczesnej	O					16	16	Zo	3	filozofia/językozna wstwo	Wydział Nauk Społecznych
BHP	O					4	4	Z	0		Dział bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							192 +4		31		

SEMESTR: DRUGI

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Filozofia historii	O				24		24	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Główne zagadnienia etyki	O	24					24	E	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Główne zagadnienia epistemologii	O	24					24	E	4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Translatorium z filozofii najnowszej	O					16	16	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru	OzW				16		16	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				16		16	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Wykład monograficzny do wyboru	OzW	16					16	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Projekt badawczy ¹	O				16		16	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Wybrane problemy socjologii II	O				12		12	Zo	2	socjologia	Wydział Nauk Społecznych
Semiotyka logiczna i teoria argumentacji	O	12	16				28	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Język nowożytny	O					20	20	Zo	0		Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych

SUMA godzin zajęć/punktów ECTS								212		29	
---	--	--	--	--	--	--	--	------------	--	-----------	--

ROK STUDIÓW: II

SEMESTR: TRZECI

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				
Filozofia nauki	O				24		24	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia umysłu	O	12	24				36	E/Zo	5	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia ekonomii	O				24		24	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia polska XX w.	O				24		24	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Filozofia religii	O				24		24	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru (przedmiot do wyboru w języku angielskim) ²	OzW				16		16	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				16		16	Zo	2 albo 4	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				16 albo 0		16 albo 0	Zo	2 albo 0	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Seminarium magisterskie	OzW			16			16	Zo	6	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Język nowożytny	O					20	20	E	4		Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							216 albo 200		33		

SEMESTR: CZWARTY

Nazwa przedmiotu/zajęć	O/W/OzW*	Forma zajęć Liczba godzin zajęć						Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Punkty ECTS	Dyscyplina(y), do której(ych) odnosi się przedmiot	Jednostka organizacyjna realizująca zajęcia
		W	Ć	S	K	Inne	Suma				

Filozofia kultury	O				24		24	Zo	3	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Etyka badań naukowych	O				16		16	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Przedmiot do wyboru	OzW				16		16	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
	OzW				16		16	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Wykład monograficzny do wyboru	OzW	16					16	Zo	2	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
Seminarium magisterskie	OzW			24			24	Zo	16	filozofia	Wydział Nauk Społecznych
SUMA godzin zajęć/punktów ECTS							112		27		

* Przedmiot: obowiązkowy – O, do wyboru – W, obowiązkowy z wyborem – OzW (na przykład przedmioty, którym sumarycznie przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na danym kierunku i poziomie studiów)

¹ W trakcie zajęć Projekt badawczy studenci przygotowują wybrany projekt badawczy (np. wspólne pisanie aplikacji grantowej, indywidualne pisanie artykułu naukowego itp.) Dodatkowo pozostają pod opieką indywidualnego opiekuna naukowego. W trakcie jednego semestru powinien zostać zrealizowany jeden projekt badawczy. W szczególnych przypadkach i po uzgodnieniu z prowadzącymi kurs w obu semestrach możliwa jest kontynuacja na II semestrze projektu realizowanego na semestrze I.

² W semestrze III w ramach przedmiotu do wyboru należy zrealizować 6 punktów ECTS. Studenci mogą wybierać zajęcia w języku polskim lub w języku angielskim. Zajęcia w języku polskim gratyfikowane są 2 punktami ECTS. Zajęcia w języku angielskim gratyfikowane są 4 punktami ECTS.

Dodatkowe informacje:

Obowiązkowe szkolenie BHP do zrealizowania na I semestrze w formie e-learningowej, rozliczenie zaliczenia w semestrze I (zasady odbywania zajęć uregulowane są w odrębnych przepisach). W ramach lektoratów student zobowiązany jest do zdobycia 4 ECTS w czasie całych studiów (zasady odbywania zajęć uregulowane są odrębnymi przepisami).

Cudzoziemcy zobowiązani są do zaliczenia w pierwszym i drugim roku studiów drugiego stopnia lektoratu języka polskiego w wymiarze 120 godzin (cztery semestry zajęć – po 30 godzin w każdym semestrze) kończącego się egzaminem potwierdzającym biegłość językową na poziomie B2; za zdanie egzaminu potwierdzającego biegłość językową cudzoziemiec otrzymuje 8 punktów ECTS. Zasady realizacji obowiązku, w tym możliwości zwolnienia z obowiązku uczęszczania na lektorat, regulowane są odrębnymi przepisami.

OBJAŚNIENIA

Formy realizacji zajęć:

W - wykład
 Ć - ćwiczenia
 S - seminarium
 L - laboratorium
 K - konwersatorium
 Proj. - projekt
 Ćw. - ćwiczenia terenowe
 Ćw.l. - ćwiczenia laboratoryjne
 Inne: np. Wr - warsztaty, L - lektoraty, Pr - praktyki,

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

E - egzamin
 Ep - egzamin pisemny
 T - test
 Es. - esej
 Proj. - projekt
 Pr. - praca roczna
 Z - zaliczenie
 Zo - zaliczenie z oceną
 Inne: np. UP - ustna prezentacja, R - raport